

Na temelju članka 100. stavka 2. Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, br. 76/07., 38/09., 55/11. i 90/11.) i članka 69. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 70/05., 139/08. i 57/11.), Hrvatski sabor na sjednici _____, donio je

ODLUKU

O DONOŠENJU PROSTORNOG PLANA PARKA PRIRODE VRANSKO JEZERO

I.

Donosi se Prostorni plan Parka prirode Vransko jezero (u daljnjem tekstu: Plan).

II.

Plan je sastavni dio ove Odluke, a sastoji se od knjige I. i knjige II. i to:

KNJIGA I. - Tekstualni dio Plana:

- Odredbe za provođenje Plana

- Obrazloženje Plana

- Grafički dio Plana: - Kartografski prikazi:

1.	Korištenje i namjena prostora	M 1: 25 000
2.	Infrastrukturni sustavi	M 1: 25 000
3.	Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora	M 1: 25 000
4.	Zonacija Parka	M 1: 25 000
5.	Sustav posjećivanja	M 1: 25 000
6.1.	Detaljna namjena površina eko-naselja Majdan	M 1: 2 000
6.2.	Detaljna namjena površina na ulazu Prosika	M 1: 2 000
6.3.	Zona lučice Crkvine - snimka stanja i planirana rekonstrukcija	M 1: 1 000
6.4.	Zona info centra s lučicom Prosika - snimka stanja	M 1: 1 000
6.5.	Zona info centra i vidikovca Kamenjak - snimka stanja	M 1: 500

KNJIGA II. - Obvezni prilozi

III.

Plan je izrađen u 6 (šest) izvornika, ovjerenih potpisom predsjednika Hrvatskog sabora i pečatom Hrvatskog sabora, koji se čuvaju u Hrvatskom saboru (jedan primjerak), ministarstvima nadležnima za poslove prostornog uređenja (jedan primjerak) i za poslove zaštite prirode (jedan primjerak), Zavodu za prostorno uređenje Zadarske županije (jedan primjerak), Zavodu za prostorno uređenje Šibensko-kninske županije (jedan primjerak) te Javnoj ustanovi Park prirode Vransko jezero (jedan primjerak).

IV.

Svi prostorni planovi koji važe unutar obuhvata ovoga Plana moraju biti usklađeni s ovim Planom.

V.

Odredbe za provođenje Plana sastavni su dio ove Odluke i objavljuju se u „Narodnim novinama“.

VI.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Klasa: _____

Urbroj: _____

Zagreb, _____

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Boris Šprem, v. r.

ODREDBE ZA PROVOĐENJE PLANA

1. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Prostorni plan Parka prirode Vransko jezero (u daljnjem tekstu: Plan) donosi se za ukupnu površinu od 57 km², u granicama određenim Zakonom o proglašenju Parka prirode Vransko jezero („Narodne novine“, br. 77/99.).

Članak 2.

Ovim Planom utvrđuje se dugoročna osnova uređenja, korištenja i zaštite vrijednosti prostora, sustav i način posjećivanja Parka prirode Vransko jezero (u daljnjem tekstu: Park), te u skladu s tim određuju:

- polazišta za organizaciju, korištenje i zaštitu prostora
- ciljevi uređivanja prostora
- organizacija i namjena prostora
- uvjeti i mjere korištenja, uređenja i zaštite vrijednosti područja Parka
- uvjeti za razvoj i uređenje eko-naselja Majdan i drugih funkcionalnih cjelina
- prostor i uvjeti za smještaj građevina
- sustav i prostor za smještaj prometnica i druge infrastrukture
- mjere provedbe Plana.

Članak 3.

Plan se temelji na analizama osobitosti i vrijednosti prostora, ocjeni mogućnosti i ograničenja korištenja prostora te uvjetima posjećivanja i obavljanja djelatnosti na način da se osigura:

- isključenje onih koji bi mogli narušiti vrijednosti prostora
- zaštita prirodnih i kulturnih dobara u cijelosti i po pojedinim dijelovima
- racionalno korištenje prostora predviđenog za gradnju
- obnova vrijednih i zapuštenih građevina.

Članak 4.

Vrijednostima prostora smatraju se: ornitološki rezervat, jezero, šumska vegetacija, flora i fauna, biološka raznolikost, geološko-morfološka struktura područja, prirodne pojave, kulturna dobra, etnološka baština, maslinici, vizure, vidikovci, atraktivna mjesta posjećivanja, te druge vrijednosti koje čine temeljnu fizionomiju obuhvaćenog područja.

2. UVJETI ODREĐIVANJA PROSTORA GRAĐEVINA OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

Članak 5.

Građevine od važnosti za Državu su:

Prometne građevine:

cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:
- državna cesta D8: Rijeka - Zadar - Split (postojeća)

Vodne građevine:

zaštitne i regulacijske građevine:

- odteretni kanal Prosika (postojeći)
- nasipi i obodni kanal Vransko jezero - Kakma iz Odvodnog sustava Kličevica - Nadin - Polača - Vrana - more (postojeći)

građevine za korištenje voda:

- magistralni vodoopskrbni cjevovod Šibenik - Zadar (postojeći)

građevine za melioracijsku odvodnju:

- sustav za melioracijsku odvodnju - Vransko polje (postojeći).

Članak 6.

Građevine od važnosti za Županiju su:

Prometne građevine:

cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:

županijske ceste:

- Ž6064: Pakoštane - Vrana - Miranje (D27) (postojeća)
- obilaznica državne ceste D8 kroz naselje Drage (planirana).

Energetske građevine:

elektroenergetske građevine:

- 35 kV dalekovod (postojeći)
- 35 kV kabel (planirani).

Vodne građevine:

građevine za korištenje voda:

- sustav "Grupni vodovod Biograda n/m" (postojeći)

građevine za zaštitu voda:

- sustavi odvodnje otpadnih voda (planirani).

3. UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA PREMA OBILJEŽJU, NAMJENI I KORIŠTENJU

Članak 7.

Za područje Parka primjenjuju se mjere zaštite sukladno kategoriji park prirode, a sjeverozapadni dio Parka zaštićen je kao posebni ornitološki rezervat.

Članak 8.

Određuje se namjena i korištenje površina prikazanih na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora, a kako slijedi:

1. građevinsko područje eko-naselja Majdan
2. zone u funkciji usluga Parka:
  - I. zona područja Prosika - lučica, kanal i prijemno-posjetiteljski centar „Dvor Prosika“
  - II. zona Banđenove drage (planirano pristanište i spremište s pratećim sadržajima)
  - III. zona Kamenjaka (postojeća kapelica, zgrada s info centrom i ugostiteljskim objektom, vidikovac)
  - IV. zona Živače (postojeća ribarska kućica, planirana zgrada u funkciji stručnih službi Javne ustanove)
  - V. zona Bašinke (planirano pristanište, kupalište)
  - VI. zona lučice Crkvine
3. postojeći kamp (autokamp) Crkvine (zadržava se do realizacije kampa Drage zapad)/planirani eko kamp (T3)
4. planirani kamp (autokamp) Drage zapad (T3)
5. športsko-rekreacijska namjena:
  - šport i rekreacija (R2)
  - kupalište (R3)
6. poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene:
  - osobito vrijedno obradivo tlo (P1)
  - vrijedno obradivo tlo (P2)
7. šuma isključivo osnovne namjene:
  - šuma posebne namjene (Š3)
8. ostalo poljoprivredno područje, šume i šumsko zemljište (PŠ)
9. vodne površine (Vransko jezero, lokva Benča, vodotoci)
10. promet (državna, županijska i lokalna cesta, rekreacijske i poučne staze, panoramske plovne rute, lučice i pristaništa, ulazi).

Članak 9.

Glavni ulazi su:

- sjeverozapadni - Crkvine, Zadarska županija
- jugoistočni - Prosika, Šibensko-kninska županija.

Sporedni ulazi su:

- Drage zapad
- Sv. Nediljica
- Kamenjak
- Mednjača
- Banjevački stanovi
- Pirovac.

Članak 10.

Prema zonaciji zaštite prirode, Park je podijeljen na tri osnovne zone (kartografski prikaz br.

4. Zonacija Parka):

1. zona stroge zaštite
2. zona aktivne zaštite
3. zona korištenja (područje eko-naselja Majdan i područja u funkciji prihvata posjetitelja).

Članak 11.

U slučaju kada je dvojbena granica između dviju zona, primjenjuju se odredbe iz ovih Odredbi za provođenje Plana (u daljnjem tekstu: Odredbe) koje se odnose na stroži režim zaštite.

ZONA STROGE ZAŠTITE

Članak 12.

Zona stroge zaštite obuhvaća 7,4 % područja Parka i u potpunosti se nalazi unutar posebnog ornitološkog rezervata. Obuhvaća ekosustave tršćaka i okolne slobodne vode važne za razmnožavanje i očuvanje populacija ptica močvarica. Ovi ekosustavi ne zahtijevaju aktivne mjere očuvanja.

Članak 13.

(1) U zoni stroge zaštite iz članka 12. ovih Odredbi nisu dopuštene nikakve intervencije u prostoru osim rekonstrukcije postojeće promatračnice za ptice na području Južne bare u skladu s posebnim uvjetima zaštite prirode koje propisuje nadležno ministarstvo.

(2) Iznimno, intervencije u ekosustave dozvoljene su samo u slučajevima potrebe lokalizacije požara ili uklanjanja invazivnih alohtonih vrsta.

Članak 14.

Posjećivanje je dozvoljeno samo uz nadzor Javne ustanove i to prvenstveno istraživačima ptica i znanstvenicima u cilju monitoringa ili znanstvenoga rada uz dopuštenje nadležnog ministarstva.

ZONA AKTIVNE ZAŠTITE

Članak 15.

(1) Zona aktivne zaštite obuhvaća najveći dio površine Parka (91,8 % ukupne površine). U ovu zonu uključene su stajaće i tekuće kopnene vode (samo jezero i ostala vodena tijela u Parku), šume, travnjačke površine i obradive poljoprivredne površine.

(2) U zoni aktivne zaštite dopušteno je posjećivanje.

Članak 16.

Potrebno je primjenjivanje aktivnih mjera očuvanja i revitalizacije ekosustava. Preporučuju se mjere obnavljanja prirodnog vodnog režima, postepene revitalizacije ekosustava, te

održavanja travnjaka ispašom, košnjom ili uklanjanjem stabala koja ih zarastaju. Kao jedan od načina očuvanja ekosustava potiče se ekstenzivno (tradicionalno) stočarstvo.

Članak 17.

Planom se nalaže postupan prijelaz na ekološki prihvatljivu poljoprivredu, uz mogućnost otkupa i plasmana proizvoda od strane Javne ustanove.

Članak 18.

(1) Planom se određuje održavanje tradicionalne poljoprivrede (uzgoj vinograda i maslinika) i zabranjuje se prenamjena zemljišta.

(2) Zadržavaju se zatečene zgrade na poljoprivrednom području u zoni aktivne zaštite (na potezu toponima Progon - Brodište, ukupno 22 registrirane zgrade i zgrada na Babinom školju) u funkciji poljodjelstva/agroturizma.

ZONA KORIŠTENJA

Članak 19.

Zona korištenja obuhvaća 0,8 % ukupne površine Parka, te predstavlja sve postojeće ceste unutar i na granici Parka, šumske ceste, kao i područje eko-naselja Majdan, izdvojena područja već postojeće ili planirane posjetiteljske ili turističke infrastrukture, lučice i pristaništa.

Članak 20.

Zona korištenja dijeli se na:

- područje eko-naselja Majdan
- područja u funkciji prijehva posjetitelja - Crkvine, Drage zapad, Prosika od info centra s lučicom do prijemnog centra Dvor Prosika, Živača, Kamenjak, Bašinka i Bandenova draga (za lokalno stanovništvo).

4. OPĆI UVJETI ZA GRADNJU I UREĐENJE PROSTORA

Članak 21.

Za svaku građevinu potrebno je utvrditi obuhvat zahvata u prostoru odnosno pripadajući prostor. Pripadajućim prostorom se smatra prostor koji je neposredno u funkciji korištenja građevine i čini s njom logičnu funkcionalnu, sadržajnu i prostornu cjelinu, oblikuje neposredan ambijent građevine te obuhvat zahvata u prostoru.

Članak 22.

(1) Prilikom izgradnje, prostor koji neposredno pripada građevini mora zadržati postojeća autohtona obilježja koja ga ambijentalno uklapaju u prostor, na način da se maksimalno sačuvaju/obnove/stvore nova obilježja kao što su:

- postojeće autohtono raslinje
- tradicijske suhozidne ograde
- postojeće šumske sastojine
- moraju se očuvati livade.

(2) Planom nije dozvoljeno unošenje kultura kojih do sada nema u granicama obuhvata Plana.

Članak 23.

Svaka građevina mora biti:

- položena na teren na način da se maksimalno sačuva prirodna konfiguracija terena
- arhitektonski oblikovana tako da volumenom svladava visinske razlike, te da se oblikovno uklopi u krajolik.

Članak 24.

Iznimno, nove građevine izvan građevinskog područja mogu se graditi kao dopuna osnovne funkcije lokaliteta na područjima i lokacijama određenim ovim Planom.

Članak 25.

- (1) Dozvoljava se rekonstrukcija postojećih zgrada prema sljedećim uvjetima:
- sanacija i zamjena dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova zgrade i krovišta u postojećim gabaritima
  - dogradnja zgrada, u području u funkciji prihvata posjetitelja, s maksimalnim povećanjem BRP 10 % bez povećanja visine s mogućnošću korištenja potkrovlja
  - prenamjena u funkciju posjećivanja ili funkcionalna preinaka zgrade
  - prenamjena u funkciju obavljanja turističke djelatnosti ili za obavljanje uslužnih djelatnosti npr. prodavaonica, suvenirnica, zalagajnica i sl.
  - priključivanje na građevine i uređaje komunalne infrastrukture, elektroenergetske i telekomunikacijske mreže.
- (2) Intervencije iz stavka 1. ovoga članka se ne smiju primjenjivati na zgrade koje nisu u skladu s prirodnom okolinom pojedine zone, odnosno umanjuju njezinu ambijentalnu vrijednost.
- (3) Na postojećim arhitektonski loše oblikovanim ili ambijentalno neprihvatljivim zgradama preporučuju se intervencije u cilju stvaranja kvalitetnijih rješenja.

UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH SADRŽAJA U PROSTORU

Članak 26.

- (1) Gospodarski sadržaji na prostoru unutar granice obuhvata Plana su:
- a) sadržaji u sklopu poljoprivrednih gospodarskih zgrada
  - b) sadržaji u sklopu zgrada ugostiteljsko-turističke namjene
    - kamp (autokamp)
    - pojedinačne zgrade ugostiteljsko-turističke namjene.
- (2) Kriteriji za smještaj gospodarskih sadržaja u prostoru trebaju poštivati lokalne uvjete, ne štetiti okolini i ne pogoršavati kvalitetu vodenih i kopnenih površina te ishoditi uvjete zaštite prirode.

Članak 27.

- (1) Planom se dozvoljava smještaj sadržaja gospodarskim djelatnostima u Parku na način da se:
- racionalno koristi prostor
  - energetske i prometne prilagode prostoru u kojem se planiraju
  - osigura potrebna količina i sigurnost opskrbe vodom i energijom na način da se ne ugroze potrebe ostalih korisnika prostora
  - izvede odgovarajuća odvodnja koja mora biti priključena na adekvatni recipijent ili kanalizacijsku mrežu naselja s predtretmanom, ovisno o vrsti i količini otpadne vode, a u skladu s vodopravnim uvjetima (poštujući uvjete zaštite okoliša)
  - prilikom daljnjeg planiranja usklade interesi korisnika i osigura dovoljan prostor za razvoj
  - predvidi visoka kvaliteta usluga i novih, za okoliš bezopasnih tehnologija.
- (2) Djelatnosti izvan granica Parka, čiji utjecaj može štetiti Parku, moraju uvažavati uvjete propisane ovim Odredbama.

Poljoprivredne gospodarske zgrade

Članak 28.

Poljoprivredne površine osnovne namjene (oranice, vrtovi, voćnjaci, livade i sl.) namijenjene su obavljanju tradicijske ili ekološke poljoprivrede uz iznimku izgradnje staklenika ili plastenika, na parcelama većim od 10 000 m², uz ishođenje posebnih uvjeta zaštite prirode.

Članak 29.

Zatečene gospodarske zgrade (staje, svinjci, kokošinjci, kuničnjaci, pčelinjaci i slične zgrade) u funkciji poljoprivrede moraju se uklopiti u ambijent u skladu s uvjetima zaštite prirode i Odredbama ovog Plana.

Članak 30.

(1) Gradnja poljoprivrednih gospodarskih zgrada tipa staklenika/plastenika, iznimno je dozvoljena na poljoprivrednim parcelama površine većim od 10 000 m² uz obvezu ishođenja posebnih uvjeta zaštite prirode, na način da:

- ukupna maksimalna izgrađenost parcele iznosi 20 %
- zgrada ima samo jednu etažu
- maksimalna dozvoljena visina zgrade iznosi 4,0 m, odnosno da je sukladna posebnim propisima
- minimalna udaljenost zgrada od granica parcele iznosi 3,0 m za staklenike i plastenike.

(2) Namjena zgrade iz stavka 1. ovoga članka ne smije narušavati osnovnu namjenu poljoprivredne parcele.

Pomoćne zgrade

Članak 31.

(1) Pomoćne zgrade na poljoprivrednim površinama su spremišta i slične zgrade koje funkcionalno služe osnovnoj namjeni parcele.

(2) Poljoprivredne/pomoćne zgrade za vlastite potrebe mogu se smjestiti na aktivnoj poljoprivrednoj parceli na udaljenosti više od 100 m od obalne crte.

(3) Ukoliko se grade uz granicu parcele ne smiju imati otvore na graničnom pročelju.

(4) Maksimalna dozvoljena visina pomoćnih zgrada je 3,0 m (jedna etaža).

(5) Max. dozvoljena tlocrtna površina pomoćnih zgrada je 20 m² zatvorenog prostora na aktivno korištenom posjedu min. površine 10 000 m².

(6) Za zgrade iz stavka 1. ovoga članka potrebno je ishoditi posebne uvjete zaštite prirode.

Oblikovanje zgrada

Članak 32.

(1) Krov gospodarskih i pomoćnih zgrada treba izvesti kao dvostrešni.

(2) Krovna konstrukcija mora biti drvena s pokrovom od kupa kanalice, crijepa mediteran crvene boje, tradicijskih kamenih ploča, trske ili materijala prilagođenih podneblju (izuzev staklenika i plastenika).

Članak 33.

(1) Svi otvori, prozori i vrata, moraju biti pravokutnog oblika izvedeni u tradicijskim proporcijama i materijalima te s tradicijskom opremom.

(2) Ne dozvoljava se gradnja s upotrebom nadsvođenih elemenata, lukova, arkada i sl.

Članak 34.

Materijali za izgradnju gospodarskih zgrada trebaju biti prirodnog podrijetla. Vanjske površine mogu koristiti kameno popločenje u tradicionalnom slogu. Za vanjska popločenja zabranjena je upotreba keramike.

Članak 35.

Cisterne i druge prateće zgrade nužno je obložiti kamenom na isti način na koji je sagrađeno pročelje zgrade.

Objekti ugostiteljsko-turističke namjene

Članak 36.

Objekti ugostiteljsko-turističke namjene se kapacitetima, veličinom i načinom korištenja moraju prilagoditi uvjetima korištenja i zaštite prirode i drugih vrijednosti sukladno zakonskim odredbama te specifičnostima područja na kojima se nalaze.

Članak 37.

(1) Na području unutar obuhvata granica Parka objekti ugostiteljsko-turističke namjene su:

Postojeći objekti:

- postojeći kamp (autokamp) Crkvine, restoran u sklopu postojećeg kampa s pripadajućim objektima na sjeverozapadnom ulazu u području Crkvine
- ugostiteljski objekt na vidikovcu Kamenjak.

Planirani objekti :

- kamp (autokamp) Drage zapad, na ulazu Drage zapad
- prijemno-posjetiteljski centar „Dvor Prosika“.

(2) Planom se dozvoljava rekonstrukcija postojeće ribarske kućice u lučici Prosika i prenamjena u ugostiteljski objekt.

UVJETI SMJEŠTAJA SADRŽAJA ŠPORTA I REKREACIJE

Članak 38.

Planom se utvrđuju sljedeći sadržaji u funkciji športa i rekreacije:

- športski teren na ulazu Crkvine (postojeći)
- sadržaji u funkciji terapijsko-rekreativnog jahanja
- rekreacijske staze (postojeće) u ukupnoj dužini od 55 km
- rekreacijske staze (planirane)
- poučne staze (planirane)
- kupališta (planirana)
- u zoni javnih zelenih površina (naselje Majdan) dozvoljava se uređenje površina za odmor i rekreaciju (bočalište, dječje igralište i sl.).

Članak 39.

(1) Za potrebe pružanja usluge terapijsko-rekreativnog jahanja na prostoru Parka dozvoljava se izgradnja zgrade konjušnice sa potrebnim pratećim sadržajima.

(2) Veličina zgrade konjušnice ovisi o broju/vrsti konja.

(3) Prateći sadržaji u sklopu konjušnice su: spremište opreme, spremište priručne hrane, garderoba za jahače (ormarići), sanitarni čvor i dr.

(4) Površine ispusta: za održavanje fizičke spreme konja (kružni min. radius je 15 m, eliptični duljine 50 m i sl.); za davanje zdravstvenih usluga za osobe s posebnim potrebama (posebne rampe/dizalice, prema posebnim uvjetima) te što veća površina za slobodnu ispašu.

(5) Ostali prateći sadržaji: parkiralište za osoblje i posjetitelje na parceli, recepcija (do max. 14 m²).

(6) Sadržaje iz ovoga članka moguće je izgraditi na građevnoj čestici min. površine 5 000 m² u skladu sa sljedećim uvjetima:

- max. kig je 0,1
- zgrada konjušnice je prizemnica, visine određene posebnim propisima
- min. dozvoljena udaljenost zgrade konjušnice od novih pratećih sadržaja je 3,0 m

(7) Za gradnju i uređenje planiranih sadržaja iz ovoga članka i članka 38. potrebno je ishoditi posebne uvjete (zaštite prirode, nadležnog resora i dr.).

Članak 40.

(1) Staze se moraju urediti kao:

- športsko-rekreativne (pješačke, biciklističke i trim staze)
- poučne staze s označenim važnijim staništima, vrstama i drugim zanimljivostima, te odgovarajućom signalizacijom.

(2) Interna infrastruktura rekreacijsko-biciklističkih staza mora se priključiti na postojeće lokalne putove.

Članak 41.

(1) Rekreativne aktivnosti, posjećivanje vidikovaca i poučnih staza dopušteni su na područjima koja su za to predviđena ovim Planom.

(2) Za posjećivanje, razgledavanje i boravak na području Parka potrebno je izraditi programe sukladno utvrđenoj osnovnoj koncepciji.

(3) Programi iz stavka 2. ovoga članka moraju uzeti u obzir različite skupine i vrste posjetitelja te potrebu usklađivanja posjećivanja i rekreacije. U sklopu programa potrebno je utvrditi detaljne lokacije za stanice, odmorišta, promatračnice i druge zgrade u funkciji posjećivanja i razgledavanja Parka, te odrediti područja pogodna za rekreativno i terapijsko jahanje.

(4) Potrebno je izraditi projekt vizualnih komunikacija i na jedinstven način riješiti njihovo oblikovanje.

(5) Organizaciju i koordinaciju aktivnosti iz ovoga članka provodit će Javna ustanova, a programi i projekt trebaju imati prethodnu suglasnost nadležnog ministarstva.

Članak 42.

Dozvoljavaju se rekreativne aktivnosti na vodi: kupanje, daskanje, jedrenje, ribolov, veslanje i organizirani obilazak jezera čamcima Javne ustanove u svrhu razgledavanja, izuzev u razdoblju zimovanja ptica (listopad-travanj).

4.1. UVJETI GRADNJE I UREĐENJA NA GLAVNOM ULAZU CRKVINE

LUČICA

Članak 43.

Planom se omogućava rekonstrukcija lučice Crkvine u skladu s programom Javne ustanove i stručnom podlogom. Rekonstrukcija područja lučice i snimka stanja prikazana je na kartografskom prikazu br. 6.3.

Članak 44.

Planom se određuju sljedeći zahvati na postojećoj lučici:

- proširenje zapadne obale na 3,5 m
- nadogradnja ojačavanjem unutarnjih stijenci lučice betonskim temeljnim podzidom do visine najnižeg vodostaja, a ostatak obzidati klesanim kamenom
- podizanje cijelog platoa na visinu 0,3 m od najviše razine vode
- popločavanje gornjih površina kamenim pločama debljine 5 cm, a jugoistočni lukobran će se zaštititi obrambenim zidom visine 1,2 m i debljine 0,6 m.

Članak 45.

(1) Max. dozvoljeni kapacitet lučice Crkvine je 40 manjih plovila maksimalne dužine 5 m, odnosno u skladu s uvjetima zaštite.

(2) Rekonstrukcijom lučice Crkvine treba predvidjeti mogućnost pristajanja izletničkog broda dužine do 15 m.

Članak 46.

Planom se određuje uklanjanje postojeće zgrade skladišta u lučici Crkvine i izgradnja nove zgrade na istoj lokaciji pod sljedećim uvjetima:

- dozvoljene tlocrtne dimenzije su 11x6 m
- max. dozvoljena visina je 4,0 m
- projekt izraditi u tradicijskom stilu
- izvesti ojačanje armiranobetonskom pločom
- završnu obradu izvesti od klesanog i priklesanog kamena
- krov treba biti jednostrešan
- za pokrov koristiti kupu kanalicu.

Članak 47.

Unutar nove zgrade iz članka 46. ovih Odredbi moguće su sljedeće funkcije:

- skladište nadzorne i stručne službe
- radionica službe održavanja
- skladište protupožarne opreme i
- manji prostor za crpnu stanicu.

Članak 48.

Postojeća ribarska kućica ostaje u zatečenim gabaritima te se zadržava dosadašnja namjena:

- glavna terenska baza nadzorne i stručne službe
- prostor za prezentaciju
- povremeno pripremanje tradicionalnih jela za organizirane grupe gostiju.

Članak 49.

Na području Crkvina planira se izgradnja promatračnice za ptice na rubu posebnog ornitološkog rezervata s pristupnom stazom s poučnim sadržajem.

RESTORAN I KAMP

Članak 50.

(1) Postojeći kamp (autokamp) Crkvine sa restoranom i ostalim pratećim sadržajima i uređajima zadržava se u zatečenom stanju.

(2) Gradnja novih zgrada u kampu (autokampu) Crkvine nije dozvoljena.

(3) Zatečena namjena kampa (autokampa) Crkvine zadržava se do realizacije planiranog kampa (autokampa) Drage zapad, na lokaciji Drage zapad.

Članak 51.

Planom se obavezuje prestanak rada kampa (autokampa) Crkvine i popratnih zgrada u razdoblju zimovanja ptica od listopada do travnja.

Članak 52.

Nakon realizacije kampa (autokampa) Drage zapad, kamp (autokamp) Crkvine će se prenamijeniti u eko kamp u funkciji posebnih korisnika koji će boraviti u Parku s ciljem proučavanja, istraživanja i otkrivanja prirodnih znamenitosti Parka.

Članak 53.

(1) Upravna zgrada kampa (autokampa) Crkvine prenamijenit će se u glavnu upravnu zgradu Javne ustanove s laboratorijem i posjetiteljskim centrom, te smještajnim kapacitetima za istraživače.

(2) Gabariti upravne zgrade i restorana u sklopu kampa (autokampa) Crkvine zadržavaju se u zatečenom stanju.

Članak 54.

Od kampa (autokampa) Crkvine do ornitološke postaje planira se izgradnja poučne staze drvene konstrukcije s uklopljenim postajama za promatranje ptica.

Članak 55.

(1) Pristanište u Crkvinama je u funkciji postojećeg kampa (autokampa) Crkvine, odnosno prenamijenjenog eko kampa.

(2) Moguće je proširenje pristaništa iz stavka 1. ovoga članka u skladu s programom Javne ustanove i stručnom podlogom kapaciteta maksimalno 15 plovila dužine do 5 m.

4.2. UVJETI GRADNJE I UREĐENJA NA GLAVNOM ULAZU PROSIKA

LUČICA PROSIKA I JUGOVIR

Članak 56.

(1) Lučica Prosika opremljena je vezovima za 50 plovila maksimalne dužine 5 m, a prikazana je na kartografskom prikazu br. 6.4. Omogućava se proširenje u skladu s programom Javne ustanove i stručnom podlogom.

(2) Planom se dozvoljava rekonstrukcija postojeće ribarske kućice u lučici i prenamjena u ugostiteljski objekt.

(3) Planom se dozvoljava rekonstrukcija postojeće ribarske kućice na području Jugovira i sanacija bazena za izlov jegulje.

PRIJEMNO-POSJETITELJSKI CENTAR „DVOR PROSIKA“

Članak 57.

Namjena površina za područje „Dvor Prosika“ prikazana je na kartografskom prikazu br. 6.2. Detaljna namjena površina na ulazu Prosika i određena kako slijedi:

1. središte okupljanja (prihvata posjetitelja, informacijski punkt i usluge Parka, eko etno tržnica, sanitarije)
2. zona postojeće izgradnje u funkciji usluga Parka
3. parkiralište
4. zaštitne zelene površine
5. prometne površine.

Članak 58.

Za sadržaje iz članka 57. ovih Odredbi rezervira se:

- minimalno 0,75 ha za središte okupljanja
- minimalno 0,9 ha za zonu postojeće izgradnje u funkciji usluga Parka
- za potrebe parkirališta osigurava se minimalno 0,7 ha s južne strane državne ceste D8, te minimalno 0,7 ha sa sjeverne strane državne ceste D8.

Članak 59.

Prijemno-posjetiteljski centar „Dvor Prosika“ mora sadržavati: ugostiteljski objekt, suvenirnicu, eko-tržnicu, sanitarni čvor, prijemni punkt i multimedijalni centar za prezentaciju, parking prostor za posjetitelje sa pristupnom prometnicom, biciklističko-pješačke staze, prostor za iznajmljivanje bicikala, kao i prostor postojeće izgradnje u funkciji usluga Parka.

Članak 60.

(1) Pored zajedničkih općih uvjeta za izgradnju i uređenje, uz uvažavanje karakteristike tradicijske arhitekture, utvrđuju se sljedeći uvjeti izgradnje zgrada centralnog prostora u funkciji Parka (eko etno tržnica, informacije i usluge Parka, središnji prostor okupljanja):

- maksimalna katnost zgrada je prizemlje
- maksimalna dozvoljena visina je 4,0 m.

(2) Detaljni uvjeti izgrađenosti, oblikovanja i obrade pročelja i krovništva, kao i boje, odredit će se prema stručnoj podlozi - detaljnom prostorno-programskom rješenju.

Članak 61.

(1) Zgrade u zoni postojeće izgradnje u funkciji usluga Parka moraju zadovoljavati slijedeće osnovne uvjete:

- maksimalna katnost zgrada je P+1
- maksimalna dozvoljena visina je 6,0 m
- ogradni zidovi moraju biti od kamena (zid ili suhozid) visine do 1,2 m
- kosi krov malih nagiba materijala primjerenog podneblju.

(2) Detaljni uvjeti izgrađenosti, oblikovanja i obrade pročelja i krovništva, kao i boje zgrada iz stavka 1. ovoga članka, odredit će se prema stručnoj podlozi - detaljnom prostorno-programskom rješenju.

Članak 62.

Obrada i boje stolarije će se odrediti u stručnoj podlozi - detaljnom prostorno-programskom rješenju.

Članak 63.

- (1) Pri uređivanju dvorišta i vrtova obavezuje se zadržavanje karakteristika okolnog krajobraza.
- (2) Zabranjuje se nasipanje alohtonih vrsta tala i sadnja alohtonog raslinja.
- (3) Ograđivanje se mora izvesti podizanjem kamenih suhozida ili pomoću obrezanih živica.
- (4) Zabranjuje se znatnije preoblikovanje terena i gradnja podzida viših od 1,5 m.
- (5) Betoniranje ili asfaltiranje nije dozvoljeno.

Članak 64.

Zgrade „Dvora Prosika“ će okruživati zaštitno zelenilo koje će se posaditi i oblikovati prema stavcima članka 63. ovih Odredbi.

Članak 65.

- (1) Unutar prostora „Dvora Prosika“ planirane su sljedeće prometne površine:
  - pristupne ceste parkiralištu i glavnom morskom ulazu u Park minimalne širine 5,5 m na prostoru ulaza u parking koje je potrebno asfaltirati
  - interne ceste zone Prosika minimalne širine 3,5 m koje nije dozvoljeno asfaltirati ili betonirati
  - biciklističko-pješačka staza uz kanal Prosika minimalne širine 5,0 m koju nije dozvoljeno asfaltirati ili betonirati.
- (2) Prometne površine koje nije dopušteno asfaltirati ili betonirati posut će se šljunkom ili popločati kamenom.

Članak 66.

- (1) Parking prostori u funkciji Parka moraju zadovoljavati slijedeće uvjete:
  - zabranjeno je asfaltiranje ili betoniranje parking površina
  - potrebno je zadržati u mogućoj mjeri postojeću vegetaciju (masline i dr.)
  - potrebno je zadržati dio postojećih suhozida, te izvesti njihovo preoblikovanje u funkciji parkinga
  - na svakom parkingu potrebno je osigurati smještaj najmanje dva autobusa.
- (2) Zaštitni pojas državne ceste D8 utvrđen je od vanjskog ruba zemljišnog pojasa po 25 m sa svake strane i unutar istog je moguće uređenje parkinga i zaštitnog zelenila, prema uvjetima nadležnog tijela.
- (3) Detaljni uvjeti uređenja parkinga će se odrediti u stručnoj podlozi - detaljnom prostorno-programskom rješenju.

Članak 67.

Temeljem stručne podloge - detaljnog prostorno-programskog rješenja definirati će se detaljnija zonacija „Dvora Prosika“.

Članak 68.

- (1) Obavezuje se traženje i izvršavanje konzervatorskih uvjeta za „mletačku pograničnu stražarnicu“ koja će se restaurirati i revitalizirati u svrhu turističke infrastrukture „Dvora Prosika“.
- (2) Planom se obavezuje izmještanje telefonske govornice sa „mletačke pogranične stražarnice“.
- (3) Nova lokacija će se odrediti u stručnoj podlozi - detaljnom prostorno-programskom rješenju.

Članak 69.

Zatečene zgrade moraju se prilagoditi zadanim uvjetima za izgradnju i uređenje „Dvora Prosika“, te se omogućava njihovo stavljanje u funkciju „Dvora Prosika“.

4.3. UVJETI GRADNJE I UREĐENJA KAMPA DRAGE ZAPAD

Članak 70.

(1) Planom je određena zamjenska lokacija kampa (autokampa) Drage zapad na ulazu Drage zapad, za postojeći kamp (autokamp) Crkvine na ulazu Crkvine.

(2) Kamp (autokamp) Drage zapad mora ispuniti elemente i mjerila za kategorizaciju kampa s 5* (pet zvjezdica) prema važećem propisu, a sve u skladu s uvjetima zaštite prirode i Odredbama ovog Plana. Planirana površina kampa (autokampa) je 1,83 ha.

Članak 71.

Za izgradnju i uređenje kampa (autokampa) Drage zapad određuju se sljedeći posebni uvjeti:

- sačuvati kompleks borove šume
- potrebne prateće sadržaje (recepcija, sanitarije i sl.) izgraditi u neposrednoj blizini ulaza u kamp (autokamp), odnosno ulaza u Park (Drage zapad)
- max. 60 % površine planirati i urediti za smještajne jedinice
- gradnja čvrstih smještajnih zgrada u zoni kampa (autokampa) nije dozvoljena
- potrebno je osigurati min. 100 m² površine po kamp mjestu.

Članak 72.

Ograda kampa (autokampa) Drage zapad mora biti izvedena isključivo u suhozidu.

Članak 73.

(1) Sanitarni čvor kampa (autokampa) Drage zapad mora imati sustav odvodnje po najvišim standardima za pročišćavanje otpadnih voda.

(2) Odvodnja otpadnih voda se mora izvesti van granica Parka.

Članak 74.

Određuje se obaveza izrade Detaljnog plana uređenja (DPU) za kamp (autokamp).

Članak 75.

Planom se dozvoljava izgradnja pristaništa za prihvat najviše 15 plovila maksimalne dužine 5 m, te se predviđa mogućnost pristajanja izletničkog broda dužine do 15 m.

4.4. UVJETI GRADNJE NA PODRUČJU EKO-NASELJA MAJDAN

Članak 76.

(1) Na području eko-naselja Majdan određuje se sljedeće:

1. zona mješovite namjene, pretežito stambena (M1)
2. zona stambene namjene (S)
3. zona javne i društvene namjene - vjerska (D7)
4. javne zelene površine (Z1) na kojima se dozvoljava rekreacija (boćalište, dječje igralište i sl.)
5. zaštitne zelene površine (Z)
6. prometne površine
7. zona infrastrukture (IS).

(2) Na kontaktnom prostoru sa Detaljnim planom uređenja (DPU) Majdan primjenjuje se namjena i uvjeti ovog Plana.

1. ZONA MJEŠOVITE NAMJENE, PRETEŽITO STAMBENA (M1)

2. ZONA STAMBENE NAMJENE (S)

Članak 77.

(1) Unutar zone mješovite (pretežito stambene) namjene (M1) dozvoljena je gradnja i/ili rekonstrukcija sljedećih vrsta zgrada:

- stambene zgrade
- stambene zgrade s poslovnim prostorom
- zgrade gospodarske namjene

- pomoćne zgrade
- montažne zgrade.

(2) Unutar zone stambene namjene (S) dozvoljena je izgradnja isključivo stambenih zgrada.

Stambena zgrada

Članak 78.

Pored zajedničkih općih uvjeta za izgradnju i uređenje, Planom se utvrđuje obaveza poštivanja posebnih uvjeta za gradnju stambene zgrade:

- predvidjeti izgradnju zgrada uvažavajući karakteristike tradicijske arhitekture
- max. broj etaža zgrade je S+P+Pk ili iznimno Po+ P+1 +Krov
- max. ukupna visina je 8,5 m
- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi 0,3
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) iznosi 0,6, iznimno 0,75
- max. građevinska BP (bruto površina) zgrade je 200 m²
- iznimno, dozvoljava se zadržavanje postojećih zgrada veće max. bruto površine zatečenih na dan donošenja Plana.

Članak 79.

Arhitektonsko oblikovanje zgrada, oblikovanje pročelja i krovišta, te upotrebljeni građevinski materijali moraju biti usklađeni s načinom tradicionalne gradnje.

Članak 80.

Odnos dužine pročelja prema visini pročelja mora, u pravilu, biti u korist dužine pročelja.

Članak 81.

- (1) Krovišta stambenih zgrada te stambenih zgrada s poslovnim prostorom moraju biti kosa, izvedena kao dvostrešna ili raščlanjena na više krovnih ploha ovisno o tlocrtu zgrade.
- (2) Za pokrov treba koristiti kupu kanalicu ili mediteran crijep, crvene boje, a mogući su i drugi materijali upotrebljavani u autohtonoj arhitekturi naselja (tradicijske kamene ploče).
- (3) Na kosom terenu sljeme krova mora biti paralelno sa slojnicama zemljišta.

Članak 82.

- (1) U uređenju dvorišta i seoskih vrtova treba preferirati stare tradicije i prirodno tlo, poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike okolnog krajobraza:
  - kombiniranjem korisne površine i ukrasnog vrta
  - ograđivanje podizanjem kamenih suhozida, pomoću drvenih ograda bez zidnih postolja ili pomoću obrezanih živica, odnosno ovisno o lokalnim prilikama
  - pošljunčanim putovima
  - primjenom očuvanih autohtonih sadnica, domaćih grmolikih nasada.
- (2) Zabranjuju se znatnija preoblikovanja terena i gradnja podzida viših od 1,5 m, a nije dozvoljeno betoniranje ili asfaltiranje seoskih dvorišta.

Članak 83.

Neposredni pristup građevne čestice na javnu prometnu površinu mora se osigurati prometnicom širine najmanje 3,0 m, i /ili pješačkim prilazom širine najmanje 1,5 m.

Članak 84.

- (1) Na građevinskim česticama uz stambene zgrade mogu se graditi pomoćne i manje gospodarske zgrade koje s tim zgradama čine funkcionalnu cjelinu.
- (2) Pomoćne i manje gospodarske zgrade grade se do visine jedne etaže, a prema međi građevne čestice ne smiju imati otvore.
- (3) Pomoćnim zgradama smatra se garaža, drvarnica, spremište i sl., a manjim gospodarskim zgradama smatra se ljetna kuhinja, spremište poljoprivrednih proizvoda i alata, staje, kokošinjci i sl.

Članak 85.

Stambene zgrade su zgrade namijenjene stalnom ili povremenom stanovanju.

Stambena zgrada s poslovnim prostorom

Članak 86.

U okviru površine mješovite (pretežno stambene) namjene dozvoljava se izgradnja stambenih zgrada i stambene zgrade sa poslovnim prostorom po sljedećim uvjetima:

- građevna čestica ne smije biti manja od 400 m²
- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi 0,3
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) iznosi 0,6, iznimno 0,75
- max. građevinska BP (bruto površina) zgrada je 200 m², a ne smije biti manja od 60 m²
- max. ukupna visina je 8,5 m
- max. broj etaža zgrade je S+P+Pk ili iznimno Po+ P+1 +Krov
- prevladavajuća visina zgrade treba biti u dvije etaže
- zgrade moraju biti udaljene minimalno 3,0 m od granice građevne čestice
- u izboru tipologije predviđaju se isključivo slobodnostojeće zgrade s najviše 2 (dvije) stambene jedinice i poslovnim prostorom.

Članak 87.

U sklopu stambene zgrade dozvoljeni su poslovni prostori čiji sadržaji su neophodni za organizaciju života u naselju pod uvjetom da:

- ne proizvode buku
- ne zagađuju okoliš
- ne zahtijevaju promet teretnih vozila.

Zgrade gospodarske namjene

Članak 88.

(1) Pod pojmom zgrada gospodarske namjene koje se Planom dozvoljava graditi na prostoru eko-naselja Majdan podrazumijevaju se:

- zgrade proizvodne namjene (pretežito zanatske)
- zgrade poslovne namjene (pretežito uslužne i trgovačke)
- poljoprivredne gospodarske zgrade.

(2) Unutar zgrada proizvodne i poslovne namjene dopušten je smještaj prostora stambene namjene.

Članak 89.

(1) Utvrđuju se sljedeće granične vrijednosti za izgradnju zgrada poslovne i proizvodne namjene:

- površina građevne čestice ne može biti manja od 300 m²
- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti iznosi 0,5
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti iznosi 1,0
- maksimalna dozvoljena visina je 6,0 m
- max. broj etaža je S+P+Pk ili iznimno Po+ P+1 +Krov.

(2) Uvjeti za arhitektonsko oblikovanje primjereni su namjeni, odnosno funkciji poslovne zgrade i moraju se prilagoditi okruženju, naselju u cjelini i tipologiji krajolika.

(3) Zgrada se mjerilom i oblikovanjem mora prilagoditi okolnim zgradama i skladno uklopiti u ambijent naselja.

(4) Minimalne udaljenosti poslovne zgrade od granica parcele i od prometnice određuju se na isti način kao i za stambene zgrade.

Poljoprivredne gospodarske zgrade

Članak 90.

(1) Poljoprivredne gospodarske zgrade su staje, svinjci, kokošinjci, kuničnjaci, pčelinjaci i ostale vrste, koje su kompatibilne ruralnom naselju, a mogu se smjestiti unutar građevinske čestice stambene odnosno stambeno-poslovne zgrade.

(2) Namjena zgrade ne smije narušavati uvjete života i stanovanja odnosno korištenja susjednih čestica.

Članak 91.

Određuju se sljedeći kriteriji građenja poljoprivrednih zgrada u slučajevima kada se grade na zasebnoj građevnoj čestici:

- oblik i veličina građevne čestice moraju obuhvatiti sve sadržaje tehnološkog procesa
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevnih čestica iznosi 0,3
- maksimalno je dozvoljena jedna etaža
- maksimalna dozvoljena visina zgrade iznosi 4,0 m
- minimalna udaljenost zgrada od granica parcele iznosi 3,0 m
- uvjeti za arhitektonsko oblikovanje zgrada moraju biti u skladu s namjenom i tehnološkim procesom.

Pomoćne zgrade

Članak 92.

(1) Pomoćnim zgradama smatraju se: garaže, drvarnice, spremišta i slične zgrade koje funkcionalno služe osnovnim zgradama.

(2) Ukoliko se grade uz granicu građevinske parcele ne smiju imati otvore na graničnom pročelju.

(3) Pomoćne zgrade na parcelama individualnog stanovanja mogu se graditi u sklopu stambene zgrade, ili kao zasebne zgrade na istoj građevnoj čestici prema sljedećim uvjetima:

- max. broj etaža je P
- max. dozvoljena visina je 3,0 m
- max. dozvoljena ukupna visina je 6,0 m
- najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi 0,3
- najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti (kis) iznosi 0,6
- max. BP (bruto površina) zgrada je 20 m².

Montažne zgrade

Članak 93.

(1) Montažne ili pokretne zgrade su kiosci, štandovi i sl. koji služe za prodaju novina, galanterije, voća, povrća i dr., kao i za pružanje manjih ugostiteljskih ili obrtničkih usluga, a mogu se postavljati na javnim površinama ili na površinama u privatnom vlasništvu, kao samostalne zgrade ili se nekoliko kioska može povezati u jednu funkcionalnu cjelinu.

(2) Oblikovanje se mora prilagoditi okolnom ambijentu a koriste se tipski elementi građenja u drvu ili kamenu.

(3) Zabranjuje se postavljanje metalnih i plastičnih montažnih zgrada.

Rekonstrukcija

Članak 94.

Rekonstrukcija postojećih zgrada izvodi se pod istim uvjetima propisanim za nove zgrade, a kada zahvati na zgradi ne zadovoljavaju uvjete propisane ovim Planom, izvodi se u već postojećim gabaritima zgrade.

Članak 95.

Planom se zadržavaju zatečene zgrade na dan usvajanja ovog Plana, ako svojim smještajem u prostoru te drugim elementima uređenja prostora zadovoljavaju ili ako rekonstrukcijom mogu zadovoljiti uvjete određene ovim Planom, važećim zakonima i propisima.

Članak 96.

- (1) Iznimno od odredbi iz članaka 94. i 95. mogu se izvoditi sljedeći zahvati:
- rekonstrukcija i obnova starih postojećih zgrada tradicijske gradnje na izdvojenim lokalitetima kao što su etnološki lokaliteti koji obuhvaćaju primjere pučkog graditeljstva (stanovi) očuvanih izvornih oblika tradicijske gradnje.
- (2) Rekonstrukcija, obnova i izgradnja zgrada iz stavka 1. ovoga članka može se obavljati u postojećim gabaritima uz uvjete oblikovanja određene ovim Odredbama.
- (3) Starim postojećim zgradama smatraju se legalno izgrađene zgrade.

Članak 97.

Planom se nalaže obnova mlina na Jarugi u izvornom obliku, u skladu s posebnim konzervatorskim uvjetima.

3. ZONA JAVNE I DRUŠTVENE NAMJENE - VJERSKA (D7)

Članak 98.

- (1) U zoni javne i društvene namjene - vjerska (D7), odnosno hodočasničkog središta oko crkve Sv. Nediljice primjenjuju se odredbe iz Detaljnog plana uređenja (DPU) Majdan („Službeni glasnik Općine Pakoštane“ br. 1/11.).
- (2) Omogućuje se gradnja i rekonstrukcija sljedećih građevina:
- rekonstrukcija crkve Sv. Nediljice
  - gradnja nove crkve
  - gradnja stambene građevine (župni stan)
  - gradnja građevina u funkciji hodočasničkog središta: oltar na otvorenom, ispovjedaonice, postaje križnog puta, sanitarni čvor i slično
  - gradnja građevina u funkciji uređenja čestice: vrtnog paviljona, umjetnog jezera, dječjeg igrališta i slično.
- (3) Crkva Sv. Nediljice evidentirano je preventivno zaštićeno kulturno dobro. Za sve zahvate na crkvi (rekonstrukcija, dogradnja) potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog konzervatorskog odjela.
- (4) Iznimno je moguća gradnja nove, zamjenske crkve, na mjestu postojeće prema uvjetima iz DPU Majdan, uz ishođenje posebnih uvjeta zaštite kulturnih dobara.

Prostori specifičnih usluga u funkciji Parka

Članak 99.

U sklopu sustava posjećivanja na javnim površinama naselja (pješačko-kolnom površinom, zelenim površinama, infrastrukturnim koridorima i slično) kao i na prostoru parkirališta (kod crkve) moguće je osigurati usluge: ambulantne prodaje (piće, sendviči i sl.), sanitarne čvorove, pješačke edukativne staze, prodaje karata i drugo. Poblize lokacije odrediti će se programom i planom upravljanja.

4. JAVNE ZELENE POVRŠINE (Z1)

Članak 100.

U sklopu javnih zelenih površina dozvoljava se uređenje površina za odmor i rekreaciju (boćališta, pješačke staze i sl.).

5. ZAŠTITNE ZELENE POVRŠINE (Z)

Članak 101.

Zaštitne zelene površine čine prostor autohtonog pejzaža koji se zadržava u zatečenom stanju.

6. PROMETNE POVRŠINE

Članak 102.

- (1) Prometne površine prikazane su na kartografskom prikazu br. 6.1.:
  - pristupna cesta sa županijske ceste minimalne širine 6,0 m
  - interne ceste, određene poprečnim profilima (A-A, B-B i C-C)
  - pješačko-kolne površine
  - parkirališta.
- (2) Unutar određenih poprečnih profila moguć je i drugačiji raspored elemenata (kolnik, parkirališta, nogostupi, biciklističke staze, zeleni pojasevi).
- (3) Parkirališta moraju zadovoljavati slijedeće uvjete:
  - zabranjeno je asfaltiranje ili betoniranje
  - zadržati u mogućoj mjeri postojeću vegetaciju (masline i dr.)
  - potrebno je osigurati smještaj za najmanje dva autobusa.
- (4) Detaljni uvjeti uređenja prometnih površina će se odrediti projektnom dokumentacijom.

7. ZONA INFRASTRUKTURE (IS)

Članak 102.a.

Površina označena kao zona infrastrukture (IS) namijenjena je za izgradnju trafostanice 20/0,4 kV. Za ovu zonu primjenjuju se uvjeti gradnje i uređenja zadani Detaljnim planom uređenja (DPU) Majdan („Službeni glasnik Općine Pakoštane“ br. 1/11.).

4.5. UVJETI GRADNJE I UREĐENJA PODRUČJA ŽIVAČA

Članak 103.

Na području Živače se omogućava proširenje u skladu s programom Javne ustanove i stručnom podlogom.

Članak 104.

Planom se određuje gradnja sljedećih zgrada kako bi se postojeće nadopunile u funkcionalnom smislu:

- sa zapadne strane postojeće ribarske kućice dograditi će se manja zgrada na dvije vode, maksimalne površine 15 m², koja će služiti kao sanitarni čvor i priručno skladište.

Članak 105.

- (1) Određuje se izgradnja manje zgrade, kutnog tlocrta, maksimalne površine 60 m², visine 4,0 m.
- (2) Izgraditi će se od tradicionalnih građevinskih materijala: priklesanog kamena, s dvostrešnim krovom pokrivenim kupom kanalicom, trskom ili kamenim pločama.
- (3) Zgrada će služiti za potrebe stručnih službi Javne ustanove, spremište za agregat i ostava za potrebe športskih ribiča.

Članak 106.

Ispred zgrade iz članka 105. ovih Odredbi planira se izgradnja manje postaje za promatranje ptica maksimalne tlocrtno površine 7 m².

Članak 107.

Postojeće bočalište i nekoliko stolova s klupama se zadržavaju u prostoru, a Planom se predlaže postavljanje još nekoliko kamenih ili drvenih stolova s klupama ispod maslina.

4.6. UVJETI GRADNJE I UREĐENJA PODRUČJA BAŠINKA

Članak 108.

(1) Na području Bašinke dozvoljava se izgradnja drvenog pristaništa za prihvat najviše 20 plovila maksimalne dužine 5 m i uređenje kupališta u skladu s programom Javne ustanove i stručnom podlogom.

(2) Potrebno je predvidjeti mogućnost pristajanja izletničkog broda dužine do 15 m.

4.7. UVJETI GRADNJE I UREĐENJA PODRUČJA BANĐENOVA DRAGA

Članak 109.

Dozvoljava se izgradnja drvenog pristaništa za prihvat najviše 10 plovila maksimalne dužine 5 m u Banđenoj dragi, te manje zgrade koja bi služila kao spremište službama Javne ustanove i športskim ribičima, u skladu s programom Javne ustanove i stručnom podlogom.

4.8. UVJETI GRADNJE I UREĐENJA PODRUČJA INFO CENTRA S VIDIKOVCEM KAMENJAK

Članak 110.

Na području Kamenjaka omogućava se proširenje u skladu s programom Javne ustanove i stručnom podlogom. Snimka stanja prikazana je na kartografskom prikazu br. 6.5.

5. UVJETI (FUNKCIONALNI, PROSTORNI, EKOLOŠKI) UTVRĐIVANJA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA U PROSTORU

5.1. PROMETNI SUSTAVI

Cestovni promet

Članak 111.

Prometni sustav temelji se na:

- kolno/cestovnom sustavu kojim se cestovno povezuju ulazni punktovi, transferu posjetitelja na te ulazne punktove, te servisiranju planiranih sadržaja u njima
- pješačkom sustavu kojim se povezuje čitavo područje sa ciljem obilaženja i razgledavanja važnih mjesta.

Članak 112.

(1) Glavni ulazi u Park s informativnim centrom su u Crkvinama i Proscici.

(2) Na svim kolnim komunikacijama tj. putovima namijenjenim pješačkom i biciklističkom prometu, na granici Parka, treba omogućiti ulazne postaje.

(3) Uz ulaze treba urediti površine za parkiranje.

(4) Do glavnih ulaza u Park treba organizirati lokalne i prigradske autobusne veze, za koje se planira izgradnja propisnih autobusnih ugibaldišta.

Članak 113.

(1) Državna cesta D8 prolazi uz, a jednim dijelom kroz, jugoistočni dio Parka, prilagođena je terenu i ne narušava pejzažnu cjelinu.

(2) Određuju se zaštitni koridori za državnu cestu D8 i to u neizgrađenom području izvan naselja 25 m, a unutar naselja 10 m od međe cestovnog zemljišta.

(3) Za gradnju objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar zaštitnog pojasa javne ceste, potrebno je prethodno zatražiti uvjete Hrvatskih cesta d.o.o. kada se radi o državnoj cesti i županijske uprave za ceste ako se radi o županijskoj cesti, a sve u skladu sa Zakonom.

(4) Za uređenje priključaka na postojeću državnu cestu D8 kao i pješačko biciklističke staze u predjelu Prosika, te na županijsku cestu Ž6064 u predjelu Crkvine, potrebno je izraditi projektnu dokumentaciju u postupku ishoda lokacijske dozvole temeljem posebnih uvjeta građenja Hrvatskih cesta d.o.o. a prema važećem Zakonu o cestama i Pravilniku o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javnu cestu.

(5) Uz županijsku cestu Ž6064 koja prolazi uz sjeverni rub Parka, kraj posebnog ornitološkog rezervata s istočne strane treba urediti biciklističku stazu širine 1,5 m.

(6) Trasa planirane županijske ceste prolazi uz južnu granicu Parka te je za istu potrebno ishoditi uvjete zaštite prirode.

Članak 114.

Prometnom regulacijom ulaznog čvorišta na Prosici osigurati će se siguran pješački protok s južne na sjevernu stranu D8 i obratno. Dio kanala, ispod mosta na prijelazu D8 preko kanala, poslužiti će kao jedan od sigurnih pješačkih i biciklističkih prijelaza ispod nove dionice D8.

Članak 115.

(1) Na području Parka postoji infrastruktura staza i putova u ukupnoj dužini od 55 km, koje vode do svih atraktivnih lokaliteta.

(2) Sve zatečene neuređene putove i staze, osim onih unutar posebnog ornitološkog rezervata moguće je rekonstruirati, po potrebi proširiti i obilježiti za novu namjenu, a određenu temeljem stručne podloge, bez asfaltiranja i destrukcije okolnog staništa.

Članak 116.

Prilikom gradnje novih dionica putova i staza ili rekonstrukcije postojećih, potrebno je u cijelosti očuvati krajobrazne i spomeničke vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa. Ukoliko nije moguće izbjeći izmicanje nivelete izvan prirodne razine terena, obvezno je saniranje nasipa, usjeka i podzida i to ozelenjavanjem, formiranjem terase i drugim radovima kojima se osigurava najveće moguće uklapanje u krajobraz.

Članak 117.

Glavni i lateralni kanal na trasama pješačkih i biciklističkih putova treba premostiti pješačkim mostovima od drva, jednostavne konstrukcije, širine 2,0 m.

Jezerški promet

Članak 118.

(1) Za pristajanje izletničkih brodova Parka određuju se lokacije: Crkvine, Prosika, Drage zapad i Bašinka.

(2) Obalni dio treba urediti, opremiti potrebnom komunalnom infrastrukturom i osposobiti za pristajanje izletničkih brodova Parka, što će se definirati odgovarajućom projektnom dokumentacijom.

(3) Plovidba jezerom dopuštena je u skladu s Pravilnikom o unutarnjem redu Parka.

Telekomunikacijski promet

Članak 119.

(1) Planirane prijemne punktove u području Crkvine i Prosike vezati sa svojom unutarnjom telekomunikacijskom mrežom na postojeću, koja je u glavnini riješena u sva tri segmenta (komutacije, TK mreža i sustavi prijena).

(2) Pokrivenost pokretnom telekomunikacijskom mrežom ostvarit će se postojećim baznim postajama u Dragama, Crvenoj luci i Biogradu n/m.

5.2. ENERGETSKI SUSTAV

Članak 120.

- (1) Postojeći 35 kV nadzemni vod na drvenim stupovima planira se, zbog zaštite ptica od strujnog udara, kablirati, što uključuje i zamjenu postojećih stupnih trafostanica s novim kabelskim trafostanicama. Trasa kabela planira se postojećom županijskom cestom.
- (2) Unutar granica Plana predviđena je izgradnja novih TS 10/20 kV (prikazane u grafičkom dijelu Plana). Za nove TS 10/20 kV potrebno je izgraditi novi 20 kV priključak i pripadajuću 20 kV mrežu. Nove TS 10/20 kV bit će samostojeće građevine, a svojim oblikom moraju se uklopiti u okoliš i biti neuočljive u krajobrazu te izgrađene od autohtonih materijala.
- (3) Za potrebe gradnje trafostanice treba, uz uvjete zaštite prirode, osigurati građevinsku parcelu min. 60 m².
- (4) Za sve postojeće zgrade u funkciji Parka koje nisu priključene na elektroenergetsku mrežu te za nove zgrade treba planirati elektroopskrbne mreže ovisno o potrebnom konzumu. Buduća naponska mreža izvodit će se isključivo podzemnim kabelima, gdje je to moguće, u sklopu izgradnje ostale komunalne infrastrukture. Prilikom izrade projektne dokumentacije moguća su eventualna odstupanja od predviđenih trasa, a što će kroz projekte biti obrazloženo.
- (5) Javna rasvjeta budućih pristupnih prometnica, pješačkih, biciklističkih i dr. staza, lučica, te drugih sadržaja unutar zone korištenja riješiti će se zasebnim projektima, vodeći računa o zaštiti prirode. Isti će definirati napajanje i upravljanje, tip rasvjete i njen razmještaj u prostoru, odabir armatura i sijalica, te traženi nivo osvjetljenosti. Javna rasvjeta razvijati će se kao samostalna, podzemnim kabelima.

Obnovljivi izvori energije

Članak 121.

Obnovljive energetske izvore (sunce i biomasu) treba koristiti za osobne potrebe u što većoj mjeri, jer doprinose smanjenju korištenja tradicionalnih izvora, manje ugrožavaju okoliš, a potrošnja je racionalnija.

5.3. SUSTAV VODNOG GOSPODARSTVA

Vodoopskrba

Članak 122.

- (1) Prema već postojećoj i prihvaćenoj koncepciji razvoja vodoopskrbe, vodoopskrba zona Majdan, Crkvine i Drage zapad rješava se priključenjem na vodoopskrbni sustav "Grupni vodovod Biograda n/m", koji koristi vode s lokalnih izvorišta i sa zahvata Kakma i Biba.
- (2) Vodoopskrba područja Prosike rješava se spojem na postojeći magistralni cjevovod Šibenik - Zadar za što je potrebno izraditi odgovarajuću projektnu dokumentaciju.
- (3) Vodoopskrba zona Bandenova draga, Kamenjak i Živača rješava se vlastitim cisternama/gusternama.

Članak 123.

Unutar prostora Parka nalazi se crpilište Begovača za kojeg su provedeni hidrogeološki istražni radovi i predložena zona sanitarne zaštite. Ukoliko se crpilište planira koristiti za vodoopskrbu potrebno je donijeti Odluku o zonama sanitarne zaštite, u skladu s Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“, br. 66/11.), na temelju koje će se definirati dozvoljeni zahvati u pojedinim zonama.

Odvodnja otpadnih voda

Članak 124.

- (1) Odvodnja otpadnih voda rješavati će se primjenom suvremenih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda do stupnja koji garantira maksimalnu zaštitu prirode i očuvanje postojećeg vodnog potencijala.

(2) Otpadne vode treba rješavati na mjestu nastajanja tj. na sljedećim lokacijama:

1. Majdan
2. Crkvine
3. Drage zapad
4. Prosika - lučica
5. Dvor Prosika
6. Živača
7. Kamenjak
8. Bandenova draga.

(3) Osnovna značajka otpadnih voda je da imaju karakteristike kućnih otpadnih voda i da su biološki razgradljive.

(4) Odabrani postupak pročišćavanja mora biti tzv. prirodi blizak postupak (npr. biljni uređaj), uklopljen u okoliš. Pročišćene otpadne vode preporuča se upuštati preko humusnog sloja tla u podzemlje. Prilikom svake izgradnje treba voditi računa da se radi o osjetljivom prostoru na sve vidove onečišćenja.

(5) Detaljni uvjeti za izgradnju sustava odvodnje odredit će se odgovarajućom projektnom dokumentacijom, vodeći računa o zaštiti prirode.

(6) Lokacije Majdan, Crkvine i Drage zapad planiraju se priključiti na sustav odvodnje kada se za to stvore uvjeti, a na temelju projektne dokumentacije.

Uređenje vodotoka i voda

Članak 125.

(1) Planom se određuje izrada stručnih studija kojim će se definirati izgradnja zaštitnih vodnih građevina - definiranje prostora za izlivanje velikih voda, izgradnja i održavanje odvodnih tunela i kanala, melioracijskih građevina u odnosu na posebni ornitološki rezervat.

(2) Održavanje postojećih zaštitnih vodnih građevina redovito će se provoditi uz nadzor stručne službe Javne ustanove, uz maksimalno uvažavanje prirodnih i krajobraznih obilježja, odnosno u skladu s posebnim planom održavanja nasipa uz Vransko jezero i nasipa i obodnog kanala Vransko jezero - Kakma usuglašenim sa Javnom ustanovom.

Članak 126.

(1) Zaštita od štetnog djelovanja voda sliva Vranskog jezera, kada može doći do plavljenja, ispiranja ili podrivanja zemljišta i drugih sličnih štetnih pojava, te posredno do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine te poremećaja u vodnom režimu štetnog po opstanak ekosustava jezera, će se provoditi tehničkim i gospodarskim održavanjem vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama. U slučaju potrebe pristupiti će se izgradnji zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina, ali samo u skladu sa zahtjevima zaštite prirode i na osnovu stručnih studija.

(2) Odteretni kanal Prosiku treba redovito održavati i uređivati, kako bi se zaštitio od propadanja i doveo u funkciju odvodnje za što je i izgrađen te u funkciju korištenja u sklopu Parka (uključujući planirane pješačko biciklističke staze ispod D8). Uređenje kanala, kao i mogućnost izgradnje zapornice u svrhu smanjenja zaslantjenja vode jezera, odrediti temeljem stručne podloge kojoj prethode odgovarajuća istraživanja.

(3) U svrhu tehničkog održavanja, uz kanal Prosiku, obodni kanal Vransko jezero - Kakma, te uz objekte nasipa treba osigurati inundacijski pojas minimalne širine od 5,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno od ruba čestice javnog vodnog dobra, odnosno od nožice nasipa. U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja ili održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim, te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja voda.

(4) Obzirom da prostor Parka obuhvaća cijelo vodno tijelo Vranskog jezera, dio kanala Prosika i obodnog kanala Vransko jezero - Kakma, a koji su u naravi javno vodno dobro, Javna ustanova će, u slučaju bilo kakve štetne pojave na javnom vodnom dobru, kao i poremećaja vodostaja koji ujedno ugrožava stanje zbog kojeg je Park prirode proglašen, obavijestiti Hrvatske vode o potrebi djelovanja na uklanjanju štetne pojave, odnosno

stvaranja boljih uvjeta za održavanje povoljnih vodnih prilika. Takve situacije će rješavati Hrvatske vode u suradnji sa Stručnom službom Javne ustanove.

6. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti

Članak 127.

Cijeli Park je unutar područja Nacionalne ekološke mreže, a ujedno i potencijalno područje Natura 2000, te je vrednovan kao međunarodno važno područje za ptice, a kao važno područje za divlje svojte i stanišne tipove vrednovan je posebni ornitološki rezervat Vransko jezero. Ciljevi očuvanja i smjernice za mjere zaštite ovih područja dati su u Obrazloženju ovoga Plana.

Članak 128.

(1) U Parku su dozvoljene gospodarske i druge djelatnosti i radnje kojima se ne ugrožavaju njegove bitne značajke i uloga.

(2) Način obavljanja gospodarskih djelatnosti i korištenje prirodnih dobara utvrđuje se uvjetima zaštite prirode.

Članak 129.

Na zaštićenom području su dopušteni zahvati i radnje koji ga ne oštećuju i ne mijenjaju svojstva zbog kojih je zaštićen.

Članak 130.

Posebni ornitološki rezervat je namijenjen isključivo očuvanju izvorne prirode, znanstvenom istraživanju kojim se ne mijenja biološka raznolikost, praćenju stanja prirode, te obrazovanju koje ne ugrožava slobodno odvijanje prirodnih procesa.

Članak 131.

U posebnom ornitološkom rezervatu nisu dopuštene radnje i djelatnosti koje mogu narušiti svojstva zbog kojih je proglašen rezervatom (branje i uništavanje biljaka, uznemiravanje, hvatanje i ubijanje životinja, uvođenje novih bioloških svojti, melioracijski zahvati, razni oblici gospodarskog i ostalog korištenja).

Članak 132.

Nadležno ministarstvo utvrđuje posebne uvjete zaštite prirode u postupku izdavanja lokacijske dozvole za građenje i izvođenje radova i zahvata na području posebnog ornitološkog rezervata i Parka.

Članak 133.

Za zahvate i radnje za koje prema posebnom propisu nije potrebno ishoditi lokacijsku dozvolu, odnosno provesti postupak ocjene prihvatljivosti zahvata za prirodu, izdaje se dopuštenje koje izdaje ministarstvo nadležno za poslove zaštite prirode.

Članak 134.

Unutar Parka primjenjuju se mjere zaštite sukladno važećem Zakonu o zaštiti prirode.

Članak 135.

U posebnom rezervatu se zabranjuju sve aktivnosti koje mogu ugroziti ptice: lov, ribolov, paljenje trske, obrađivanje zemlje, neorganizirano posjećivanje, te plovidba čamcima, osim čamaca nadzorne službe Javne ustanove.

Članak 136.

Prenamjena zemljišta pod maslinicima nije dozvoljena.

Članak 137.

(1) Planom se obavezuje detaljno istraživanje eventualnih utjecaja izgradnje planirane trase brze Jadranske željezničke pruge na posebni rezervat i Park.

(2) U slučaju negativnih rezultata istraživanja, nalaže se izmještanje planirane trase na sigurnu udaljenost s preporukom da se u što većoj mjeri očuvaju poljoprivredne površine kako bi okolica Parka zadržala postojeća obilježja.

Članak 138.

Pravilnikom o unutarnjem redu poblize se uređuju pitanja i propisuju mjere zaštite, očuvanja i unapređenja i korištenja.

Članak 139.

(1) Zabranjuje se narušavanje temeljnih krajobraznih vrijednosti prostora Parka.

(2) Ovim Planom utvrđuje se posebna skrb o očuvanju prirodnih krajobrazna, koji su obilježeni kao cjeline autohtonog pejzaža, od zahvata u prostoru koji nisu predviđeni ovim Planom.

Članak 140.

U zoni stroge zaštite zadržava se postojeća fizionomija krajolika i prirodnih vrijednosti.

Članak 141.

Izgradnja je dozvoljena u zonama koje za to predviđa ovaj Plan.

Članak 142.

Kretanje motornim vozilima dozvoljeno je u zoni korištenja, te u zoni aktivne zaštite prema ograničenjima koja će se definirati Pravilnikom o unutarnjem redu Javne ustanove. U zoni stroge zaštite dozvoljeno je isključivo kretanje vozilima Javne ustanove u svrhu protupožarne zaštite.

Članak 143.

Nova izgradnja i sadržaji svojom veličinom i funkcijom, te građevinskim materijalom moraju biti primjereni krajobrazu, kako ne bi utjecali na promjenu njegovih vrijednih obilježja.

Članak 144.

Lokacije za organizirani boravak posjetitelja smještene su na područjima koja se temelje na sustavu posjećivanja (kartografski prikaz br. 5. Sustav posjećivanja).

Mjere zaštite kulturno-povijesnih vrijednosti

Članak 145.

U cilju očuvanja kulturnog naslijeđa utvrđen je popis dobara - unutar granica i u neposrednoj blizini izvan granica Parka:

Z-...	kulturno dobro upisano u Registar
P-...	Preventivno zaštićeno kulturno dobro
E	Evidentirano kulturno dobro koje treba istražiti i zaštititi
ZPP	Zaštita ovim Planom

1.0.	Povijesne građevine i sklopovi	
1.1.	SAKRALNE GRAĐEVINE	stupanj zaštite
1.	crkva Sv. Nediljice - na samoj granici Parka, jednostavna pačetvorinasta građevina s apsidom na začelnoj strani, nastala vjerojatno nakon povlačenja Turaka	P-
2.	crkva Gospe od Karmela* iz 18. st.	E
	crkva Sv. Mihovila* na mjesnom groblju - sagrađena u 19. st.	E
1.2.	VOJNE I OBRAMBENE GRAĐEVINE	stupanj zaštite
1.	kvadratna kula s uskim okvirima za puškarnice i osmatranje (carinska postaja) na Babinom školju	E

2.	Templarska gradina (stari grad Urana)* - utvrda - koju su podigli Templari nakon 1169. god., obnovili Ivanovci u 14. st. potom Mlečani i Turci. Kaštel tvore obrambeni zidovi s kulama, među kojima je kvadratni prostor s ostacima srednjovjekovnog grada. Uz južni zid je prigradena gotička kapela Sv. Kate, a uokolo Kaštela je obrambeni rov. Strateški je dobro postavljena u prostoru, na uzvisini s koje nadzire cijelu kotlinu Jezera.	Z-1736
3.	kvadratna kula s uskim okvirima za puškarnice i osmatranje sa zidanim svodom i dvostrešnim krovom (carinska postaja) - na Prosici.*	E

1.3.	STAMBENE GRAĐEVINE	stupanj zaštite
1.	Maškovića han* - podignut u 17. st. kao rezidencija Jusufa Maškovića, turskog admirala porijeklom iz Vrane. Građen kao ljetnikovac s dva dvorišta, uz rubove kojih se nižu zgrade koje s vanjske strane nemaju otvore. Glavna stambena zgrada nalazi se na sjevernoj strani i naziva se kula, a nasuprot njoj u dvorištu nalazi se šedrvan koji vodi u stražnje dvorište. Sklop je ostao nedovršen.	Z-1230

1.4.	TEHNIČKE GRAĐEVINE NISKOGRADNJE S UREDAJIMA	stupanj zaštite
1.	Prosika - melioracijski kanal kojim je jezero spojeno s morem, prokopan 1770. god., zidovi kojeg nisu izvorno sačuvani pošto je sredinom 20. st. proširen i produbljen	E
2.	mlin na potoku Pečina	E
3.	Most preko potoka Pečine* - na ulazu u Vranu, tj. na raskrižju Pakoštane-Vrana-Benkovac	E
4.	rimska cesta* - dvije longitudinalne - obje povezuju Skardonu sa Jaderom Glavna longitudinala u zaleđu Vranskog jezera prolazi pored više vrela: Bristovac, Kašić, Novak, Vrba (kod Banjevaca), zatim Lug, Starac, Misesec, Škorobić, pa Subiba, Biba i Pečina u Vrani, te dalje pored Velikog i Malog Stabnja, Kakme i Tinjske vrulje. Druga longitudinala prolazi uz južni rub Jezera , zatim sjeverno od Drage, Čelinke i Telingrada, izbija na vransku Crkvinu, te nastavlja preko Bučine, Opatijskih torova dalje prema Jaderu.	E
5.	ostaci rimskog vodovoda* koji je pretakao vodu iz izvorišta Biba, preko Crkvine i Debelog briga iznad Pakoštana u antički Jader	E

1.5.	ETNOLOŠKE GRAĐEVINE	stupanj zaštite
1.	ribarske i poljske kućice - omanje kamene prizemnice - dobar primjer predstavlja ona u Tonji - jednočelijski poljski stan kakvih je, sudeći po toponimima: Bakovića stan, Mijin stan moralo biti na više mjesta.	ZPP
2.	tradicijske kamene kuće* - donekle očuvana u selima uokolo Vranskog jezera	ZPP

2.0.	Arheološka baština	
2.1.	KOPNENI ARHEOLOŠKI LOKALITETI	stupanj zaštite
1.	Gradina na Babinom školju - najznačajniji kulturnopovijesni lokalitet unutar granica Parka. Tri suhozidna prstena okrenuta prema obali koji s te strane koncentrično optaču školju svjedoče o njezinom pretpovijesnom porijeklu, a četvrti, debeli i u mortu građeni zid po velikom dijelu oboda gradine svjedoči i o njezinom životu u kasnoantičkom razdoblju.	E
2.	Crkvina - pored ceste Pakoštane-Vrana, uz samu zapadnu obalu Vranskog jezera - ostaci rimske vile i na njoj kasnije sagrađene starohrvatske crkve Sv. Marije, ruševine koje svjedoče o jednobrodnoj građevini s oblom apsidom. Neki izvori položaj Crkvine identificiraju sa selom Zablac.	P-1872
3.	Krivače - 300 m ispod Vranskog jezera - groblje na ravnom zemljištu - grobni humak, promjera 10 i visine 0,80 m.	E
4.	Gradina Osridak - iznad Bakovića stana	E

5.	lokalitet u blizini Mijina stana	E
6.	lokalitet južno od crkve Sv. Nediljice	E
7.	liburnske gradine: Bak* obuhvaća tri trokutasto raspoređena brežuljka od kojih su dva (Mali i Veliki Bak) služila za zbijeg, obranu i smještaj stoke, dok je treći (Stražbenica) bio stalno naseljen, Greda* iznad Otona, Samograd* na Zamini s ostacima bedema od velikih pritesanih blokova, zidova u malti, spurila, razbijene keramike i stakla upućuju na kontinuitet naseljavanja, Glavičica* iznad Jakovaca, Visoka* iznad Radošinovaca – sa sjeverne strane Jezera, te Kostelj* iznad Pakoštana, Čelinka* , Kurela Velika* i Kurela Mala* iznad Draga - s južne strane Jezera	E
8.	Majdan* - lokalitet uz vranski zaseok Marina - vjerojatno kamenolom koji je tijekom povijesti mogao imati udjela u osiguravanju građevinskog kamena	E

3.0. Područja kultiviranog krajobraza		
3.1.	Agrikulturno nasljeđe	stupanj zaštite
1.	omanja polja, suhozidne međe, terase loza i maslina, poljski putovi, osobito na predjelu Modrave i Tonje gdje su očuvani i stari maslinici	ZPP

* Kulturna dobra izvan granica Parka

Članak 146.

Svi radovi na kulturnim dobrima, prema Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, u nadležnosti su Uprave za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorskog odjela u Zadru (za kulturna dobra s područja Zadarske županije) i Konzervatorskog odjela u Šibeniku (za kulturna dobra s područja Šibensko-kninske županije).

Članak 147.

(1) Za zahvate na elementima graditeljskog nasljeđa (popravak i održavanje postojećih građevina, dogradnje, prigradnje, preoblikovanja, rušenja i uklanjanja građevina ili njihovih dijelova, novogradnje unutar zaštićenih predjela, prenamjene postojećih građevina, izvođenje radova na arheološkim lokalitetima) potrebno je ishoditi zakonom propisane suglasnosti:

- posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole)
- prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevinske dozvole).

(2) Smjernice za uređenje, mjere zaštite i način predstavljanja, kao i nadzor u svim fazama radova provode nadležni Konzervatorski odjeli.

Članak 148.

(1) Arheološke lokalitete treba istražiti prema posebnim propisima o arheološkim istraživanjima i dokumentirati u skladu s načelima arheološke struke, pod nadzorom nadležnih Konzervatorskih odjela.

(2) Istraživanja se mogu obavljati samo na temelju odobrenja koje daje nadležno tijelo.

(3) Ako se pri izvođenju građevinskih ili nekih drugih radova naiđe na arheološko nalazište ili pojedinačni nalaz, radovi se moraju prekinuti i o nalazu bez odlaganja obavijestiti nadležnu ustanovu.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 149.

Sve aktivnosti, djelatnosti i zahvate u prostoru na području Parka treba provoditi i ograničiti tako da se spriječi onečišćenje zraka, tla, voda, izvornih vrijednosti Parka i očuva bioraznolikost.

Članak 150.

Zabranjeno je trajno ili privremeno zbrinjavanje svih vrsta otpada, sve vrste emisija tvari i energije, te mikrobiološko onečišćenje.

Članak 151.

Posjetitelji Parka dužni su sve otpatke odložiti na za to predviđena i označena mjesta sukladno Pravilniku o unutarnjem redu.

Članak 152.

Apelirati na svijest posjetitelja da otpad u najmanjem mogućem obimu ostavljaju unutar granica Parka, na za to predviđenim mjestima, te da ga po mogućnosti odnose sa sobom i odlažu van granica Parka na za to predviđenim mjestima.

Članak 153.

Nalaže se izrada hidrogeološke studije sliva Vranskog jezera kako bi se spriječio svaki potencijalni negativni utjecaj na sliv, a time i na Park.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 154.

(1) Ovim Planom određene su mjere sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš koje obuhvaćaju skup aktivnosti usmjerenih na očuvanje okoliša u naslijeđenom, odnosno prvotnom, ili pak neznatno promijenjenom stanju.

(2) Ovim Planom se određuju kriteriji zaštite okoliša koji obuhvaćaju:

- zaštitu tla
- zaštitu zraka
- zaštitu voda
- zaštitu od poplava
- zaštitu od buke
- zaštitu od požara
- zaštitu od potresa i rušenja
- sklanjanje stanovništva.

Članak 155.

Za potrebe izrade Programa zaštite utvrditi uvjete, smjernice i mjere zaštite za osobito vrijedne resurse: vode, močvarna staništa, ptice, tlo i krajolik.

Zaštita tla

Članak 156.

Ovim Planom utvrđene su smjernice u cilju zaštite tla:

- Potrebno je dugoročno kvalitativno i kvantitativno osigurati i održavati funkcije tla.
- Mjere koje treba poduzeti usmjerene su poglavito na korištenje tla primjereno staništu, izbjegavanje erozije i nepovoljne promjene strukture tla kao i smanjenje unošenja tvari.
- Posebnu važnost ima načelo preventivnosti, kojime se osiguravaju funkcionalnosti i mogućnosti korištenja tla za različite namjene kao i raspoloživosti tla za buduće naraštaje.
- U slučaju predvidivih opasnosti za važne funkcije tla prednost treba dati zaštiti istih ispred korisničkih interesa.
- U svrhu preventivne zaštite funkcija tla potrebno je iskazati prioritarna područja za određena korištenja. Pored toga, odgovarajućim mjerama treba osigurati vrijedna tla i lokacije uključujući i njihovo korištenje.
- Osobito treba podupirati težnje i mjere koje su u skladu sa zaštitom tla i ciljevima ekološki usmjerenog korištenja tla.
- Površine oštećene erozijom i klizanjem potrebno preventivno zaštititi od ponavljanja denudacijskih procesa.
- U svrhu zaštite od erozije i štetnog zbijanja tla potrebno je primjenjivati odgovarajuće poljoprivredne i šumarske postupke specifične za pojedine regije („Pravila dobre poljoprivredne i šumarske prakse”).

- Treba poticati ekološko, odnosno biološko poljodjelstvo te smanjiti na najmanju moguću mjeru upotrebu pesticida i umjetnih gnojiva.
- U cilju zaštite od prirodnih razaranja potrebno je poticati procese prirodnog pomlađivanja šuma i autohtone šumske zajednice.
- Treba težiti staništu prilagođenom pošumljavanju. Održavanje i korištenje šuma treba biti prilagođeno uvjetima stanja tla.
- Močvarnim tlima koja se koriste u poljoprivredi treba gospodariti tako da se spriječi razgradnja organske tvari u tlu i da im se kroz pašnjačku uporabu osigura održivo gospodarenje.

Članak 157.

Sva vrijedna zemljišta potrebno je sačuvati, po mogućnosti unaprijediti, a na napuštenim poljoprivrednim površinama oživjeti poljoprivrednu proizvodnju.

Zaštita zraka

Članak 158.

Na cijelom prostoru, preventivnim mjerama treba sačuvati postojeću kakvoću zraka.

Članak 159.

Ovim Planom utvrđuje se uključivanje Parka u mrežu za praćenje kakvoće zraka predviđenu Prostornim planom Zadarske županije („Službeni glasnik Zadarske županije“, br. 2/01., 6/04., 2/05., 17/06. i 3/10.), članak 96.: „Ovim Planom utvrđena je potreba uspostave mreže za praćenje kakvoće zraka na području cijele Zadarske županije s parametrima koji će naknadno biti određeni i koji će dati potpunu sliku kakvoće zraka na području Županije.“

Zaštita voda

Članak 160.

Osmišljenim upravljanjem smanjiti negativan ljudski utjecaj na onečišćavanje i zahvaćanje vodnih zaliha u složenom vodnom režimu Vranskog sliva. Definirati i osigurati ekološki prihvatljiv minimum dotoka vode u jezero; spriječiti pretjerano iscrpljivanje nadzemnih i podzemnih izvora u direktnom slivu Vranskog jezera, osim ako se radi o nestašici vode za piće; svesti na minimum onečišćenje kemijskim sredstvima u neposrednom slivu jezera; očuvati jezero od pretjeranog zaslavljanja postavljanjem zapornice na Prosici te definirati i održavati povoljni vodni režim u ljetnim mjesecima.

Članak 160.a.

Za zahvate na području eko-naselja Majdan moraju se u potpunosti provoditi tretmani pročišćavanja otpadnih voda sukladno propisima za gradnju na području predložene zone sanitarne zaštite uz suglasnosti nadležnih tijela za zaštitu voda, a prema Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“, br. 66/11.). Zona sanitarne zaštite voda prikazana je u kartografskom prikazu br. 2. Infrastrukturni sustavi.

Zaštita od poplava

Članak 161.

(1) U područjima gdje je prisutna opasnost od poplava, a prostorno-planskom dokumentacijom je dozvoljena gradnja, objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i za najveće vode.

(2) Zaštita od štetnog djelovanja povremenog bujičnog vodotoka Škorobić kao što je plavljenje, ispiranje, podrivanje ili odronjavanje zemljišta i druge slične štetne pojave, koje posredno mogu ugrožavati živote i zdravlje ljudi i njihovu imovinu, te stvoriti poremećaje u vodnom režimu, provoditi će se izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina, odnosno tehničkim i gospodarskim održavanjem vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama, uz ishođenje posebnih uvjeta zaštita prirode.

Zaštita od buke

Članak 162.

Plan nalaže potrebu provođenja istraživanja posljedica vezanih za životinjski svijet.

Članak 163.

Unutar granice obuhvata Parka razina buke mora biti usklađena s važećim propisima. Iznimno je moguća veća razina buke u situacijama gašenja požara zrakoplovima, helikopterima i sl.

Članak 164.

Na području obuhvata Plana primjenjuje se važeći Zakon o zaštiti od buke i Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave, unutar zone namijenjene samo stanovanju i boravku (zona buke 2.). Najviše dopuštene razine buke imisije u otvorenom prostoru mogu biti 55 dB(A) danju i 40 dB(A) noću.

Zaštita od požara

Članak 165.

Na području Parka je zabranjeno paljenje vatre, osim na mjestima koja su posebno označena i predviđena za tu namjenu.

Članak 166.

(1) Mjere zaštite od požara organiziraju se i provode u suradnji s javnim vatrogasnim postrojbama, dobrovoljnim vatrogasnim društvima, jedinicama lokalne samouprave, te predstavničkim tijelima Zadarske i Šibensko-kninske županije.

(2) Radi preventivne zaštite od požara Javna ustanova u suradnji s javnim poduzećem Hrvatske šume d.o.o. osigurava stalnu motrilačko-dojavnu službu i stalnu prohodnost putova i staza kroz šume i šumsko zemljište.

Članak 167.

Kod projektiranja zgrada potrebno je primjenjivati posebne metode za procjenu ugroženosti i određivanje mjera zaštite od požara - za stambene i pretežito stambene zgrade moguće je primijeniti metodu TRVB 100, a za pretežito poslovne zgrade, ustanove i druge javne zgrade u kojima se okuplja i boravi veći broj ljudi metode TRVB ili GRETENER ili EUROALARM. Kod projektiranja novih prometnica i mjesnih ulica ili rekonstrukcije postojećih obavezno je planiranje vatrogasnih pristupa koji imaju propisanu širinu, nagibe, okretišta, nosivost i radijuse zaokretanja, a sve u skladu s važećim Pravilnikom o uvjetima za vatrogasne pristupe. Prilikom gradnje i rekonstrukcije vodoopskrbnih sustava obavezno je planiranje izgradnje hidrantske mreže sukladno važećem Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara. Zaštita šuma od požara je od posebne važnosti, te je u svrhu motrenja područja potrebno urediti i opremiti motrilačke postaje, uz ishođenje posebnih uvjeta zaštita prirode.

Zaštita od potresa i rušenja

Članak 168.

Protupotresno projektiranje, građenje i rekonstrukciju zgrada treba provoditi prema zakonskim i tehničkim propisima, a za veće stambene zgrade i zgrade društvene i ugostiteljsko-turističke namjene, energetske i sl. građevine, i prema geomehaničkim i geofizičkim istraživanjima. Prema privremenoj seizmološkoj karti prostor na kojemu se nalazi Vransko jezero ugrožen je potresom VIII stupnja po MSK skali. Ceste i ostale prometnice treba zaštititi posebnim mjerama od rušenja građevina i ostalog zaprečavanja radi što brže i jednostavnije evakuacije ljudi i dobara. Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsti pomoći u skladu s važećim propisima. U građevinama društvene infrastrukture, športsko-rekreacijske i slične namjene koje koristi veći broj različitih korisnika, osigurati prijem priopćenja nadležnog županijskog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti.

Sklanjanje stanovništva

Članak 169.

Ovim Planom se preuzimaju mjere za sklanjanje stanovništva iz važećeg Prostornog plana Zadarske županije.

9. MJERE PROVEDBE

9.1. OBVEZA IZRADE STRUČNIH PODLOGA I DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Članak 170.

(1) Ovim Planom određuje se obaveza izrade:

- Detaljnog plana uređenja za kamp (autokamp) Drage zapad
- Detaljnih uvjeta uređenja prometnih površina (cestovne, pješačke, biciklističke i dr.) eko-naselja Majdan koji će se odrediti projektnom dokumentacijom
- Detaljnog programsko-prostornog rješenja glavnog ulaza Prosika.

(2) Zahvati za koje se prema posebnom propisu provodi studija/procjena utjecaja na okoliš:

- Procjena utjecaja na okoliš brze Jadranske željezničke pruge na slivnom području Vranskog jezera
- Studija utjecaja na okoliš slivnog područja Vranskog jezera prije eventualne izgradnje regulacijske građevine-ustave pomoću koje bi se upravljalo vodnim režimom jezera.

(3) Istraživanja odnosno stručne podloge koje se rade prema posebnom propisu:

- Stručna hidrogeološka podloga slivnog područja Vranskog jezera.

9.2. PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA

Članak 171.

Ostvarivanje i razrada Plana te namjena i korištenje prostora provodit će se u skladu s odredbama ovoga Plana u trajnom procesu upravljanja Parkom, a na osnovi odlučivanja nadležnih tijela.

Članak 172.

S ciljem praćenja procesa i pojava, te u skladu s tim poduzimanja potrebnih mjera obvezno je:

- uspostaviti i voditi informacijski sustav o prostoru Parka
- voditi daljnja i kontinuirana istraživanja i kartiranja biljnog i životinjskog svijeta te drugih prirodnih znamenitosti
- izraditi katastar prirodnih vrijednosti na temelju kojeg će se provoditi njihova zaštita
- provesti stručnu valorizaciju i zaštitu kulturnih dobara prema postojećim zakonima, istražiti turističke mogućnosti Parka i šireg područja i to po interesnim skupinama, te u skladu s tim prilagođavati programe posjećivanja, informiranja, prezentacije i podnošljivo opterećenje pojedinih zona brojem posjetitelja
- izvršiti vrednovanje svih postojećih zgrada koje se koriste ili ne, a koje bi mogle biti u funkciji posjećivanja i prezentacije Parka
- izraditi stručnu osnovu za poticanje proizvodnje i plasman ekološki zdrave hrane, očuvanja i unapređenja tradicijskih djelatnosti, te u tom smislu odrediti prostore i zgrade od važnosti za provođenje tog Programa u dogovoru Javne ustanove i lokalnog stanovništva u za to predviđenim zonama.

Članak 173.

Prostorni plan će se provoditi etapno s prioritetima osposobljavanja postojećih površina i zgrada u funkciji posjećivanja, sanacijom ugroženih dijelova, rekonstrukcijom, poboljšanjem organizacije posjećivanja i postupnom realizacijom novih zgrada.

PROMEMORIJA

Prostorni plan Parka prirode Vransko jezero

Vransko jezero, površine 57 km² proglašeno je parkom prirode 1999. godine („Narodne novine“, br. 77/99.). Vransko jezero površine 3.002 ha najveće je prirodno jezero u Hrvatskoj. Dužina jezera je 13,6 km, a širina 1,4-3,4 km. Dubina varira između 2-5 m. Voda je blago boćata. Kontakt s morem ostvaruje se podzemno kroz vapnenački greben širine 800 - 2.500 m i kroz kanal Prosika. Na sjeverozapadnom dijelu jezera razvijen je prostrani tršćak koji je uz tršćake delte Neretve najveći na jadranskom obalnom području Hrvatske. Prostor je međunarodno važno močvarno stanište.

Prostorni plana Parka prirode Vransko jezero (Plan) donosi Hrvatski sabor. Nositelj i koordinatorski izraditelj Plana je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, a stručni izrađivači su Zavod za prostorno planiranje ovog Ministarstva, Zavod za prostorno uređenje Zadarske županije i Zavod za prostorno uređenje Šibensko-kninske županije.

Park se nalazi na području Zadarske i Šibensko-kninske županije te grada Benkovca i općina Pakošane i Stankovci u Zadarskoj županiji te općina Pirovac i Tisno u Šibensko-kninskoj županiji. Podatci iz popisa 2001. godine ukazuju da je u naseljima koja su unutar obuhvata Plana obitavalo 5.278 stanovnika (u Zadarskoj županiji bilo je 4.382, a u Šibensko-kninskoj županiji 896 stanovnika). Sveukupan broj stanovnika odnosi se na sedam naselja: Radošinovci, Drage, Pakošane, Vrana, Banjevci, Kašić i Betina od čega je unutar Parka prisutan minimalni broj stalno nastanjenih stanovnika.

Predmetni Plan prošao je postupak javne rasprave. Javna rasprava o prijedlogu Plana objavljena je u „Narodnim novinama“, br. 93/11. od 10. kolovoza 2011. godine, Vjesniku od 10. kolovoza 2011. godine, te internetskoj stranici Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, sadašnjem Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja. Javni uvid održan je u vremenu od 19. kolovoza 2011. do 17. rujna 2011. godine u prostorijama općine Pakošane, Pakošane, te prostorijama općine Tisno, Tisno. Javno izlaganje prijedloga Plana održano je 12. rujna 2011. godine u prostorijama općine Pakošane, Kraljice Jelene Madijevke b.b., Pakošane. Primjedbe i prijedlozi na prijedlog Plana upisivani su u knjige primjedbi na mjestima javnog uvida ili su dostavljeni poštom. U tijeku javne rasprave zaprimljeno je ukupno 35 podnesaka, a ukupno je evidentirana 171 primjedba. Od ukupnog broja primjedaba 94 je prihvaćeno, 10 je djelomično prihvaćeno, za 42 se daje tumačenje, a 25 primjedbi nije prihvaćeno.

Plan je raspravlján na 159. sjednici Savjeta prostornog uređenja Države (Savjet) održanoj 14. prosinca 2011. godine. Savjet je uvažavajući izrađeno Izvješće o javnoj raspravi pozitivno ocijenio Plan. Na izrađeni Nacrt konačnog prijedloga Plana Ministarstvo je zatražilo i dobilo suglasnosti i mišljenja od Ministarstva zaštite okoliša i prirode (čije primjedbe su prihvaćene i ugrađene u Plan), Ministarstva kulture, Ministarstva obrane Republike Hrvatske, Ministarstva poljoprivrede, te Ministarstva financija, Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske (čije su primjedbe ugrađene u tekst Odluke), Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva uprave (čije su primjedbe ugrađene u tekst obrazloženja Plana), Ministarstva pravosuđa, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture i Ministarstva turizma.

Plan se sastoji od tekstualnog i grafičkog dijela. Zbog opsežnosti dokumentacije objavit će se u „Narodnim novinama“ samo Odluka o donošenju i Odredbe za provođenje Plana. Elaborat Plana objavit će se na web stranici Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, www.mgipu.hr.

OBRAZLOŽENJE

Predmetnom Odlukom predlaže se donošenje Prostornog plana Parka prirode Vransko jezero (Plan) čija je obveza donošenja propisana odredbom članka 100. stavka 2. Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, br. 76/07., 38/09., 55/11. i 90/11.) i članka 69. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 70/05., 139/08. i 57/11.).

Predmetni Plan prošao je postupak javne rasprave. Javna rasprava o prijedlogu Prostornog plana Parka prirode Vransko jezero objavljena je u „Narodnim novinama“, br. 93/11. od 10. kolovoza 2011. godine (Oglasni dio, Objave), Vjesniku od 10. kolovoza 2011. godine, te internetskoj stranici Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, sadašnjem Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja, sukladno Zakonu o prostornom uređenju i gradnji. Javni uvid održan je u vremenu od 19. kolovoza 2011. do 17. rujna 2011. godine u prostorijama općine Pakoštane, Pakoštane, te općine Tisno, Tisno. Javno izlaganje prijedloga Plana održano je 12. rujna 2011. godine u prostorijama općine Pakoštane, Kraljice Jelene Madijevke b.b., Pakoštane. Primjedbe i prijedlozi na prijedlog Plana upisivani su u knjige primjedbi na mjestima javnog uvida ili su dostavljeni poštom. U tijeku javne rasprave zaprimljeno je ukupno 35 podnesaka, a ukupno je evidentirana 171 primjedba. Od ukupnog broja primjedaba 94 je prihvaćeno, 10 je djelomično prihvaćeno, za 42 se daje tumačenje, a 25 primjedaba nije prihvaćeno.

Plan je raspravlján na 159. sjednici Savjeta prostornog uređenja Države (Savjet) održanoj 14. prosinca 2011. godine. Savjet je uvažavajući izrađeno Izvješće o javnoj raspravi pozitivno ocijenio Plan. Na izrađeni Nacrt konačnog prijedloga Plana Ministarstvo je zatražilo i dobilo suglasnosti i mišljenja od Ministarstva zaštite okoliša i prirode, Ministarstva kulture, Ministarstva obrane Republike Hrvatske, Ministarstva poljoprivrede, te Ministarstva financija, Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva uprave, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva gospodarstva, Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture i Ministarstva turizma.

Zakonom o proglašenju Parka prirode Vransko jezero („Narodne novine“, br. 77/99.) proglašeno je područje Vranskog jezera i njegovog priobalja, u ukupnoj površini od 57 km², parkom prirode.

Elaborat Plana sastoji se od tekstualnog i grafičkog dijela s time da će se u „Narodnim novinama“ zbog opsežnosti dokumentacije objaviti samo Odluka o donošenju i Odredbe za provođenje Plana, a ostali, tekstualni i grafički dijelovi Plana čuvaju se u Hrvatskom saboru, Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja, Zavodu za prostorno uređenje Zadarske i Zavodu za prostorno uređenje Šibensko-kninske županije, Ministarstvu zaštite okoliša i prirode i Javnoj ustanovi Park prirode Vransko jezero.

Zainteresirane osobe mogu u Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja, Zavodu za prostorno planiranje, od dana stupanja na snagu ove Odluke izvršiti uvid u gore navedene dijelove Plana koji se neće objaviti, te dobiti potrebne izvode iz Plana od nadležnog ureda za poslove prostornog uređenja. Elaborat Plana objavit će se na web stranici Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, www.mgipu.hr.

Stupanjem na snagu ove Odluke obvezuju se jedinice lokalne samouprave uskladiti s ovim Planom sve prostorne planove na području obuhvata Parka prirode Vransko jezero u dijelu u kojem nisu usklađeni.

SAŽETAK ZA JAVNOST

OPĆI PODATCI

Park prirode Vransko jezero ukupne površine 57 km², proglašen je parkom prirode 1999. godine („Narodne novine“, br. 77/99.).

Površina Vranskog jezera je 3.002 ha i najveće je prirodno jezero u Hrvatskoj. Dužina jezera je 13,6 km, a širina 1,4-3,4 km. Dubina varira između 2-5 m. Voda je blago boćata. Kontakt s morem ostvaruje se podzemno kroz vapnenački greben širine 800 - 2.500 m i kroz kanal Prosika. Na sjeverozapadnom dijelu razvijen je prostrani tršćak koji je uz tršćake delte Neretve najveći na jadranskom obalnom području Hrvatske. Prostor je međunarodno važno močvarno stanište.

Prostorni plan Parka prirode Vransko jezero donosi Hrvatski sabor. Nositelj izrade je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, a izrađivači su Zavod za prostorno planiranje Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja i Zavodi za prostorno uređenje Zadarske i Šibensko-kninske županije.

Park se nalazi na području Zadarske i Šibensko-kninske županije te grada Benkovca i općina Pakoštane i Stankovci u Zadarskoj županiji te općina Pirovac i Tisno u Šibensko-kninskoj županiji. Podatci iz 2001. broja stanovnika u naseljima zadarske županije koja su unutar obuhvata Plana iznose 4.382 stanovnika, a u Šibensko-kninskoj županiji 896 stanovnika. Sveukupan broj stanovnika od 5.278 odnosi se na sedam naselja: Radošinovci, Drage, Pakoštane, Vrana, Banjevci, Kašić i Betina od čega je unutar Parka prisutan minimalni broj stalnih stanovnika nastanjenih u 70-tak zgrada.

RAZGRANIČENJE PROSTORA PREMA NAMJENI I NAČINU KORIŠTENJA TE STUPNJU ZAŠTITE

Prema namjeni i načinu korištenja, Park se razgraničava na sljedeća područja:

1. građevinsko područje eko-naselja Majdan
2. zone u funkciji usluga Parka:
  - I. zona područja Prosika - lučica, kanal i prijemno-posjetiteljski centar „Dvor Prosika“
  - II. zona Banđenove drage (planirano pristanište i spremište s pratećim sadržajima)
  - III. zona Kamenjaka (postojeća kapelica, zgrada s info centrom i ugostiteljskim objektom, vidikovac)
  - IV. zona Živače (postojeća ribarska kućica, planirana zgrada u funkciji stručnih službi Javne ustanove)
  - V. zona Bašinke (planirano pristanište, kupalište)
  - VI. zona lučice Crkvine
3. postojeći kamp (autokamp) Crkvine (zadržava se do realizacije kampa Drage zapad)/planirani eko kamp (T3)
4. planirani kamp (autokamp) Drage zapad (T3)
5. športsko-rekreacijska namjena:
  - šport i rekreacija (R2)
  - kupalište (R3)
6. poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene:
  - osobito vrijedno obradivo tlo (P1)
  - vrijedno obradivo tlo (P2)
7. šuma isključivo osnovne namjene:
  - šuma posebne namjene (Š3)
8. ostalo poljoprivredno područje, šume i šumsko zemljište (PŠ)
9. vodne površine (Vransko jezero, lokva Benča, vodotoci)
10. promet (državna, županijska i lokalna cesta, rekreacijske i poučne staze, panoramske plovne rute, lučice i pristaništa, ulazi).

Planom se detaljno određuju uvjeti gradnje i uređenja za područja: zona lučice Crkvine, glavni ulaz Prosika, zona lučice Prosika, kamp (autokamp) Drage zapad, područje eko-naselja Majdan, zona vidikovca Kamenjak, područje Živača, područje Bašinka, područje Bandenova draga.

Prema zonaciji zaštite prirode, Park je podijeljen na tri osnovne zone:

1. zona stroge zaštite
2. zona aktivne zaštite
3. zona korištenja (područje eko-naselja Majdan i područja u funkciji prihvata posjetitelja).

Zona stroge zaštite obuhvaća 7,4 % područja Parka i u potpunosti se nalazi unutar Posebnog ornitološkog rezervata.

Zona aktivne zaštite obuhvaća najveći dio površine Parka (91,8 % ukupne površine). U ovu zonu uključene su stajaće i tekuće kopnene vode (jezero i ostala vodena tijela u Parku), šume, travnjačke površine i obradive poljoprivredne površine.

Zona korištenja obuhvaća 0,8 % ukupne površine Parka, te predstavlja sve postojeće ceste unutar i na granici Parka, šumske ceste, kao i područje eko-naselja Majdan, izdvojena područja već postojeće ili planirane posjetiteljske ili turističke infrastrukture, lučice i pristaništa.

Sustav posjećivanja

Sustav posjećivanja temelji se na vrijednosti, posebnosti i značenju Parka te njegovim osnovnim funkcijama: zaštitnoj, znanstvenoj, kulturnoj, estetskoj, obrazovnoj, odgojnoj, rekreacijskoj i turističkoj.

Ovisno o motivu posjećivanja, obilazak se može podijeliti u dva osnovna tipa: znanstveno-obrazovni i rekreacijsko-izletnički.

Obilazak Parka započinje na dva glavna ulaza: Crkvine iz smjera Zadarske županije i Prosika iz smjera Šibensko-kninske županije te nekoliko manjih, sporednih ulaza: Drage zapad, Pirovac, Sv. Nediljica, Banjevački stanovi, Mednjača i Kamenjak.

Specifičnu namjenu ima ulaz Sv. Nediljica s eko-naseljem i hodočasničkim odredištem.

INFRASTRUKTURNI SUSTAVI

Prometni sustav

Prometni sustav na području Parka je kompleksna organizacija nekoliko razina podsustava koji moraju biti međusobno usklađeni i funkcionalno povezani u jedinstvenu cjelinu. Pri tome se definiraju dva temeljna aspekta: kopneni i plovni vodeni promet.

Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba Parka rješava se priključenjem na vodoopskrbni sustav "Grupni vodovod Biograda n/m", koji koristi vode s lokalnih izvorišta i sa zahvata Kakma i Biba. Vodoopskrbu objekata na području Prosike moguće je riješiti spojem na magistralni vodoopskrbni cjevovod za što treba izraditi idejno rješenje. Vodoopskrba zona Bandenova Draga, Kamenjak i Živača rješava se vlastitim cisternama-gusternama unutar postojećih ili planiranih zgrada.

Otpadne vode se pojavljuju u Parku na osam međusobno udaljenih lokacija: eko-naselje Majdan, Crkvine, Drage zapad, Prosika-jezero, Dvor Prosika, Živača, Kamenjak i Bandenova draga. Prikupljanje otpadnih voda riješiti će se na mjestu nastajanja, znači zasebno za svaku lokaciju.

Postojeće melioracijske sustave treba redovito održavati te sustav održavanja uskladiti s potrebama Parka odnosno Posebnog ornitološkog rezervata.

Energetski sustav

Za sve nove objekte treba planirati elektroopskrbne mreže i trafostanice, ovisno o potrebnom konzumu. Unutar granica Plana predviđena je izgradnja novih TS 10/20 kV.